

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLII | NÚM. 2191
2,90€ | 19 SETEMBRE 2021

Fundació Ateneu Sant Roc

Casal d'estiu de joves a la porta de la rectoria de la parròquia, amb una pintura mural de l'Arc de Sant Martí i la frase de Bertolt Brecht.

EDITORIAL, EN PRIMER PLA I L'ENTREVISTA (P. 3, 8-11 i 24-27)

Parròquies a les perifèries

Les comunitats catòliques en barris d'alta complexitat acompanyen la història i les lluites dels veïns

Fundació Gernà Tomás Canet

Hospitalitat amb les famílies afganeses P 16-18

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'N AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

NOM COL-LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

MN. MIQUEL RAMÓN
Director

L'acollida de l'altre

Tots tenim encara a la retina les imatges de les persones intentant fugir de l'Afganistan abans que els talibans es fessin forts en el poder. Vam veure rostres de desesperació, de temor i d'incertesa pel futur.

L'Església sempre ha defensat el dret a migrar; més encara quan el que hi ha en joc és la pròpia supervivència. La Rosa María Jané ens explica com l'orde de Sant Joan de Déu ha acollit 91 afganesos als seus centres. El carisma de l'hospitalitat ha fet que aquests religiosos obrin casa seva per rebre els qui pateixen aquesta emergència humanitària.

L'acollida, però, només és el primer pas. Cal que aquestes persones disposin d'eines per tal de poder integrar-se a la vida social del lloc on són acollits. És per això que aquests afganesos són ajudats per tal d'afavorir la possibilitat de trobar una feina i viure de forma estable amb la seva família. Si bé l'acollida és el primer pas, cal poder arribar a una plena integració social, adaptant-se als usos i costums del lloc d'arribada.

Els germans de Sant Joan de Déu porten a terme aquesta acollida tenint en compte la totalitat de la persona, no només les seves necessitats materials. És per això que ofereixen també un ser-

vei d'atenció religiosa, ja que l'home no només viu de pa (cf. Mt 4,4).

La situació d'aquestes persones afganeses no és l'única que ens reclama l'acollida de l'altre. Joan Andreu Parra ens parla de les «parròquies d'alta complexitat», en barris on conviuen persones molt diverses, que han arribat al llarg dels darrers 70 anys en diverses onades migratòries i per motius diferents. L'acollida aleshores esdevé un repte i una oportunitat per fer experiència que, a través de l'altre, Déu es fa present enmig nostre, com li va passar a Abraham amb la visita de tres homes misteriosos a Mambré, que eren una teofania del Senyor (Gn 18,1-15).

Les accions en favor de l'altre no es poden quedar en l'acollida i la integració. És necessari que les autoritats puguin emprendre accions d'abast internacional per tal que ningú no es vegi obligat a fugir del seu país en contra de la seva voluntat. Sovint aquestes situacions geopolítiques tenen difícil solució. En ocasió són, com deia sant Joan Pau II, estructures de pecat que cal canviar o corregir. Probablement, nosaltres no podem fer gran cosa a nivell global però, pel principi de subsidiarietat, podem promoure accions i institucions intermèdies que permetin articular solucions locals i personals.

Contingut

- 03**
Editorial
- 05**
La setmana
- 06**
Opinió
- 08**
En primer pla
- 13**
Vida eclesial
- 23**
Opinió
- 24**
Entrevista
- 28**
Carta dominical
- 30**
Bíblia
- 32**
Litúrgia
- 34**
Espai lectors
- 35**
Cultura
- 46**
Agenda
- 47**
Des del carrer

Presentat el document preparatiu del proper Sínode

PÀGINA 14-15

36-37
Batecs de llum d'Isa Solà al Museu Diocesà de Barcelona

La Sagrada Família reprèn les misses internacionals

PÀGINA 19

El cartell de la Mercè

PÀGINA 38

47 Enrique Sanz, nou rector de la Universitat Pontifícia de Comillas

La setmana en tuits

CARDENAL JOAN JOSEP OMELLA
@OMELLACARDENAL

Arquebisbe de Barcelona i president de la Conferència Episcopal Espanyola

El preu de la llum és cada vegada més alt i la situació és insostenible per a moltes famílies. Fins on arribarem? Prego perquè, entre tots, siguem capaços de trobar un camí per abaixar-ne el preu de forma significativa

JOSEP ROCA FONTANÉ
@JOSEPPITUROCA

Sommelier del Cellar de Can Roca Brindem per la solidaritat – Càritas Catalunya. Cal agrair la feina callada, intensa, inspiradora de les persones de Càritas en aquests temps difícils i desiguals. Felicitats a la Confraria del Cava per aquesta iniciativa: Cava amb Cor. En soc padrí

ENRIC JULIANA RICART
@ENRICJULIANA

Periodista

Sobre el bisbe Novell. És acceptable que la vida d'un home esdevingui un infern pel fet d'haver-se enamorat? «La societat de la transparència és molt propera a la societat de la vigilància», escriu el filòsof coreà Byung-Chul Han. Més senzill: se n'està fent un gra massa

TONI HERVÁS
@TONIHERVAS

Director de Ràdio Estel

La nova Ràdio Estel ha presentat la seva programació, que comença el 13 de setembre, a la Sagrada Família. Un mitjà amb vocació de servei on estar informat, que potencia la seva graella per arribar a tota la societat i amb continguts pastorals reforçats

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Realitats socials

La renovada programació de la temporada 2021-2022 ja està en marxa des del 13 de setembre. Entre els nombrosos continguts, és molt significativa la presència de realitats socials i religioses, en els informatius *Sense distància* a les 13.45 i a les 18.30 hores i, de manera més important, en el magazine *Camins*, de dilluns a divendres de 20 a 21. L'últim terç d'aquest programa ofereix seccions molt potents per recollir les temàtiques socials i religioses que havien donat forma a anteriors programes.

Així, sempre cap a les 20.40h, els dilluns s'emet *La veu de Càritas*, que inclou breu resum de notícies, una entrevista vivencial i una agenda. Els dimarts i els dijous té una doble presència el món socioeconòmic amb *Economia amb valors*. Els dimecres arriba la pastoral obrera i el món del treball, amb *Llevat dins la pasta*. Finalment els divendres comptem amb Jordi Cerdà i Ton Verdeny per analitzar tota mena de temes a *Totum Revolutum*. A més d'aquesta franja, els dijous a les 20.25, dediquem uns minuts a l'ecumenisme i el diàleg interreligiós des de *Temps de diàleg*.

Zoom

EDUARD BRUFAU

La renúncia de Mons. Xavier Novell com a bisbe de Solsona ha generat un allau de comentaris en mitjans de comunicació i xarxes socials que tenen més a veure amb l'escarni que amb la informació. En aquests moments, la diòcesi solsonina necessita encarar el futur amb serenitat i «continuar pregant pel bisbe amb l'esperança posada en el Senyor», tal com diu l'actual administrador apostòlic, Mons. Romà Casanova. A la imatge, Mons. Novell durant una missa en un Raid Goum l'any 2016.

L'efemèride de la setmana

25 de setembre del 1904:

a Castellar del Riu es fa el primer Aplec del Pi de les Tres Branques.

MIRADA AL MÓN

Qüestions

He rebut aquí a Roma el número 269 de la revista *Qüestions de Vida Cristiana*. És el primer d'una nova etapa d'aquesta publicació ja clàssica en l'àmbit del pensament cristià en llengua catalana, que va aparèixer per primera vegada a Montserrat l'any 1958. La revista ha estat atenta durant tots aquests anys a temes d'actualitat, des d'una perspectiva creient, seriosa, oberta i dialogant, i ara es renova per continuar-ho fent.

El tema triat per a l'inici d'aquesta nova etapa, la finitud, és certament interessant i important, i l'experiència de la pandèmia l'ha posat amb força davant els nostres ulls. En el nostre temps convé reflexionar-hi especialment, davant una certa tendència generalitzada a ignorar-la o a voler-la vèncer, en lloc d'assumir-la

i integrar-la com una característica de la nostra condició humana i de l'univers en el qual vivim. L'acceptació de la realitat és el primer pas imprescindible per a una existència reeixida i feliç, i també per a poder-la transformar i millorar tant com sigui possible.

La revista recull un bon nombre d'articles breus i substanciosos que ofereixen aproximacions profundes i elaborades a diversos aspectes relacionats amb la finitud, com són la malaltia, la mort, el dol, la vulnerabilitat o l'eutanàsia, entre d'altres. Les perspectives des de les quals se'n parla són múltiples i complementàries: antropologia, medicina, filosofia, teologia, bioètica, periodisme, etc.

Més enllà del tema concret, allò

AGUSTÍ BORRELL

Vicari general de l'Orde del Carmel Descalç

que resulta lloable és que la revista manté la voluntat persistent d'estar atenta a la realitat i a les preocupacions de cada moment històric, i de reflexionar-ho des d'una visió cristiana. El diàleg sincer, serà i constructiu entre la fe i la cultura, o les cultures, és sempre enriquidor per al creient. Cal agrair la llarga i fecunda vida de la revista al monestir de Montserrat, que la va crear fa més de seixanta anys, i a la Fundació Joan Maragall, que la impulsa i la renova en l'actualitat.

El diàleg sincer, serà i constructiu entre la fe i la cultura, o les cultures, és sempre enriquidor per al creient

ELOI ARAN SALA

Cap d'àrea pastoral i socioeducativa de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya

D'acord, les escoles, encara sota l'ombra pandèmica, poden presentar-se aquest nou curs com un entorn segur. Lògicament, tot centre educatiu cerca ser percebut com un lloc on fer confiança i això implica que es tindrà cura de la comunitat educativa tot seguint les mesures socio-sanitàries escaients, per no parlar també d'entorn segur quan apareix referit a d'altres aspectes marginals. Ara bé, com a escola cristiana, si hi ha un aspecte al qual no es pot renunciar és a viure l'activitat educativa com un *Entorn d'Esperança*, que és precisament el lema del present curs del programa *Família-Escola, Acció Compartida*, conegut popularment amb les sigles FEAC.

Si hom es fixa en les darreres tendències de pastoral educativa, apareix de forma constant i subratllada

LA SAL DE LA TERRA

Entorn d'Esperança

aquest *tenir cura*, expressió que ha fet fortuna, especialment, a partir de la cura de la creació proposada a l'encíclica *Laudato Si'*. Aquesta cura per les relacions entre els homes, amb la natura i amb la mateixa relació espiritual o transcendent de la persona hauria de menar més a una *educació cur(i)osa*, oberta, a les realitats sofrents i feridores que no pas a un possible replegament sota capa *terapèutica*.

Deu ser veritat que els primers seran els darrers? (Mt 20,16), que

L'expressió «tenir cura» ha fet fortuna, especialment, a partir de la cura de la creació proposada a l'encíclica «Laudato Si'»

conviuran plegats el llop i l'anyell? (Is 11,6-10), que el meu pròxim és l'estrany, el samarità? (Lc 10,25-37)... Aquestes són qüestions que no poden desaparèixer de l'horitzó educatiu d'una escola cristiana, perquè totes apunten a l'Esperança Evangèlica.

Valguin, per acabar aquest article, les paraules que el papa Francesc va adreçar als educadors amb motiu del congrés mundial *Educar avui i demà. Una passió que es renova*, el novembre del 2015, promogut per la Congregació per a l'Educació Catòlica: «El fracàs més gran que pot tenir un educador és educar *dins dels murs*. Educar dins dels murs: els murs d'una cultura selectiva, els murs d'una cultura de la seguretat, els murs d'un sector social acomodat que no segueix endavant.»

UN NOU LLINDAR

Ser el primer, però per a servir!

«Si algú vol ser el primer,
ha de ser el darrer
i el servidor de tots»

**SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA**
Bisbe de Mallorca

L'Evangeli dona notícia de la discussió que tenen els deixebles de Jesús, sobretot quan Jesús els anuncia el seu futur. No ho entenen, tenen por, callen quan Jesús els pregunta sobre què han discutit pel camí. I és que la discussió ha estat sobre la pretensió de saber quin d'ells seria el més important. Amb tot, Jesús, ja els respon: «Si algú vol ser el primer, ha de ser el darrer i el servidor de tots» (Mc 9,35). Aquest en serà el distintiu, allò més cristià. Jesús, que acaba d'acceptar la renúncia als honors i el camí de la creu, els proposa fer el mateix d'ara endavant.

El referent que posa Jesús és un infant, algú que no té cap ambició personal, tal com ho descriu la primera benaurança, la de la pobresa evangèlica. Queda molt clar que es tracta de la primera condició del seguiment: la renúncia a tota ambició i prestigi, i això comporta un nou concepte de primacia personal que no concorda en absolut amb les expectatives més freqüents. Per tant, res de domini, res d'honors, res d'escalafons. Si algú vol ser el primer, que ho sigui per a servir!

Aquesta serà la segona condició del seguiment que marca la trajectòria fins a donar la vida. Jesús serà el primer a fer-ho. La sensibilitat que demos-

tra per anar a buscar l'ovella perduda no neix de cap idea de superioritat ni d'autocomplaença, sinó que implicarà l'acceptació de la persecució i la mort, víctima dels qui posen parany al just perquè fa nosa. L'ideal autèntic supera el marc limitat del temps per orientar-lo a una altra situació més definitiva i que anomena «Regne del cel».

Des d'aquesta nova actitud, ens mostra com «servir» en l'Església i en qualsevol camp secular, sigui familiar, educatiu, social, polític o econòmic. La paraula clau serà: servei. Posats a concretar-ho al voltant del concepte i l'exercici de l'autoritat a partir de la pregunta que ens fa Jesús, en trobem amb la implicació del cristià que té un càrrec polític o d'exercici d'autoritat. El papa Francesc diu que «en l'activitat política cal recordar que més enllà de tota aparença, cadascú és immensament sagrat i mereix el nostre afecte i el nostre lliurament. Per això, si aconseguixo ajudar una sola persona a viure més bé, això ja justifica el lliurament de la meua vida» (FT 195). Es tracta d'un acte de servei als ciutadans, una expressió de la caritat, una aportació peculiar a la convivència, l'antídot de tota pretensió individualista.

Parròquies d'alta complexitat

**Les comunitats parroquials en els barris
desfavorits procuren aportar respostes
compartides als problemes generats per una
desigualtat que empitjora**

Fundació Ateneu Sant Roc

Infants jugant als pals xinesos gegants a la plaça Roja de Sant Roc.

«Centres d'alta complexitat.» D'aquesta manera, el Departament d'Educació de la Generalitat anomena aquelles escoles ubicades en poblacions o barris amb elevades taxes d'immigrants, gitanos, persones en exclusió social... Al fil d'aquesta categoria, podríem dir que també hi ha «parròquies d'alta complexitat» per les mateixes raons. «No hi ha barris marginals, sinó marginats», precisa Trini Liñán, laica de la parròquia de Sant Roc, a Badalona, i membre de la Xarxa de Laics que es lamenta de l'estigma d'aquest barri perquè «no surt mai a les notícies per coses bones, sempre ho fa quan hi ha un enfrontament, una baralla, un incendi. En canvi, hi ha coses bones a Sant Roc que no surten».

A barris com l'esmentat de Sant Roc, Torreforta, Campclar i Bonavista —a Tarragona— o poblacions com Salt hi ha parròquies que han acompanyat la història, les lluites, les esperances i frustracions d'aquests veïns. Al papa Joan XXIII se li atribueix una cita que podria ser una bona imatge d'aquest propòsit: «L'Església no és cap museu arqueològic que hàgim de conservar, sinó un jardí obert, una font d'aigua fresca enmig de la plaça del poble perquè tothom hi pugui beure.»

Els contextos d'actuació d'aquestes parròquies són ben diversos, però amb coincidències com són un creixement desordenat, mancances urbanístiques històriques, la concentració-guetitza-

ció de col·lectius concrets (en ocasions impulsada des del poder polític)... El barri de Sant Roc, per exemple, era un barri obrer construït pel Sindicat Vertical els darrers anys del franquisme i constituït per persones de procedència diversa. «Van arribar-hi els desallotjats de Montjuïc per la construcció d'un parc d'atraccions, els damnificats per les riudes al Besòs i al Llobregat de 1962, els expropiats per la construcció de l'autopista Barcelona-Mataró i els desallotjats del barri del Somorrostro, d'ètnia gitana», recorda Mn. Felipe Guerrero Robles, rector de Sant Roc, agustí i al capdavant de la parròquia des del 1976.

La població es va mantenir durant bastant temps sostinguda amb el pic de la immigració nacional. Fins «la segona immigració que venia de fora i que ja són majoria. Els darrers deu anys això ha canviat totalment amb l'arribada de certs grups de Centreamèrica i Sud-amèrica, que són els que tenen més relació amb la parròquia, pakistanesos i gitanos romanesos. Darrerament hi ha també immigració xinesa», relata Mn. Felipe Guerrero.

Aquesta situació també es pot constatar a Salt, que té 30.000 habitants «la meitat dels quals són novinguts arribats des de fa uns vint anys de fins 70 nacionalitats. Majoritàriament provenen del Marroc, l'Àfrica central, l'Índia-Pakistan i Llatinoamèrica», detalla Mn. Fèlix Mussoll Segura, rector

FÈLIX MUSSOLL
«Jesús posa davant de tot els que sempre han estat els últims i és el que intentem fer des de les parròquies de Salt»

Trobada intercultural de final de curs de Càritas Salt.

des de fa dotze anys de la parròquia de Sant Cugat que, juntament amb la de Sant Jaume (el rector de la qual és Mn. Jordi Callejón), es reparteixen la població de la localitat gironina fent «moltes coses conjuntes, també l'atenció de Càritas».

Tarragona ciutat també agrupa barris complexos a la zona de ponent, a l'altra banda del riu Francolí: «A Torreforta sobretot hi ha gent desplaçada que venia del casc antic de la ciutat i, com a Bonavista, van anar incorporant la migració dels anys 60. En aquests barris les parròquies tenen més de cinquanta anys. A Campclar, la parròquia és dels anys 80. Aquí hi ha molt d'habitatge de protecció social i una comunitat gitana bastant important. A partir de l'any 2000 s'ha incorporat una migració forta de magrebins», assegura Mn. Agustí Ayats Badia, rector *in solidum* de la unitat pastoral que comprèn, entre altres, les parròquies de Sant Josep Obrer (Torreforta), Santa Tecla (Campclar) i Santa Maria (Bonavista). Ayats, que va ser capellà obrer ara retirat (en una fàbrica de vidre i com a treballador familiar), porta 35 anys vivint al barri de Campclar.

Dificultats i oportunitats en entorns complexos

Tots els rectors consultats porten llargues trajectòries en aquests barris i, per tant, han observat en primera fila les transformacions que han sofert. «Ha marxat molta gent del

AGUSTÍ AYATS
«A través de Càritas i altres entitats s'ha col·laborat en anar construint aquesta societat que tenim ara»

FELIPE GUERRERO
«Fem una experiència de comunitat, celebració, compromís. El cristianisme no només es viu en la interioritat, sinó també de cara enfora»

barri de Sant Roc, la gent autòctona o de la primera migració és minoria. També falta joventut a la parròquia. Hi va haver anys forts de moviments com la JOC o el MIJAC, però els darrers quinze anys això va a la baixa. Tenim joves directament implicats en l'evangelització i el culte, però a la majoria els atrau la part social», observa Mn. Felipe Guerrero.

Des de Salt, Fèlix Mussoll posa l'accent en l'agreujament de la situació social, que afecta tant les persones nouvingudes com les d'aquí, i que es manifesta particularment en la manca d'habitatge i de feina: «A Salt hi ha poques possibilitats de guanyar-se la vida i som molts habitants. Això porta problemes. Intentem que hi hagi una convivència bona, rica en relació: l'objectiu és la interculturalitat, és a dir, procurar, no només la convivència, sinó el respecte a la identitat de cadascú que ha vingut i ells ho faran amb la del país que els ha rebut.» A la pràctica, aquest treball en xarxa, «que és molt important», el concreten a Càritas, a les escoles i entitats i també des de la Taula de Diàleg Interreligiós de Salt, un espai on participen totes les tradicions religioses, en especial, les comunitats islàmiques, els sikhs, les esglésies evangèliques i els catòlics.

En general, les comunitats catòliques en aquests barris tan diversos són petites i envellides, però «amb molt de compromís», defensa Mussoll. En aquest sentit, una renovació possible es trobaria en els joves matrimonis llatins amb fills, tot i que Trini Liñán

creu que «perquè puguin fer una labor a la parròquia han de passar uns anys, de moment no se senten prou lliures per exposar les seves idees. Són aquí per treballar i per fer-se un benestar. És una oportunitat de donar-los la mà i donar-los confiança».

Parròquies que ajuden a vertebrar

Sovint amb un treball sord i discret, a l'estil de l'Evangeli, des de les parròquies s'ha donat resposta a les necessitats dels barris on estaven erigides. Barris on, com recorda Mussoll, viuen els empobrits: «Ens sentim plenament reconeguts en el discurs sobre les *perifèries* del papa Francesc. Els preferits de Jesús són els més necessitats, els que estan als marges, que els ha tocat sempre patir i estar al racó, malgrat que tenen els mateixos drets que els altres. Jesús posa davant de tot els que sempre han estat els últims i és el que intentem fer des de les parròquies de Salt.»

Aquesta disponibilitat de l'Església, en el cas de Sant Roc, es va concretar en que els locals parroquials que va fer construir el primer rector, Mn. Amadeu Bassols, es deixaven per a les reunions dels sindicats i partits polítics (clandestins o incipients) que prenen partit en les darreries del franquisme (era l'únic lloc on era permès). Més endavant, quan no hi havia centres cívics ni associacions de veïns, van passar a ser centre social. I els darrers anys s'han cedit a la Fundació Ateneu Sant Roc que Trini

Liñán considera «com una branca de la parròquia».

El rector de Sant Cugat de Salt, que porta dotze anys al municipi, considera que l'aportació de l'Església és en dos sentits: «D'una banda, la mentalització de la comunitat cristiana que les persones que ho passen més malament, majorment novingudes, són prioritàries. I, d'altra banda, l'acció, és a dir, que es facin coses concretes a favor d'aquestes persones i famílies en situació de necessitat. En el cas de Salt, Càritas és la gran entitat parroquial que treballa molts aspectes que van des de l'atenció primària (alimentació i vestit) a la formació, l'acompanyament escolar o l'apoderament de les dones. Tot això amb l'interès fratern en veure com va avançant l'altre, com es va normalitzant la seva situació precària.»

A Tarragona, Mn. Ayats considera que «modestament, s'ha fet una bona aportació des de les parròquies, sobretot a nivell social i humà, concretant-la en l'acollida a la gent que hi havia i els que han anat venint de nous. També alguns dels mossens han participat del moviment veïnal (anys 60 i 70); a través de Càritas i altres entitats s'ha col·laborat en anar construint aquesta societat que tenim ara. Crec que aquell que ha participat d'alguna activitat de l'Església ho ha viscut amb goig i amb agraïment; malgrat que la participació sociològicament és relativament petita, allà on hem arribat s'ha anat notant».

Pregària i acció

En aquestes parròquies pregària i acció pastoral són les dues cares d'una mateixa moneda. «Fem una experiència de comunitat, de celebració, de compromís. El cristianisme no només es viu en la interioritat, sinó també de cara enfora», defensa Mn. Felipe Guerrero, de Sant Roc. En efecte, en aquesta parròquia de Badalona trobem, d'una banda, una tasca evangelitzadora i de vivència de la fe en grups «que han baixat en nombre de membres, però no en intensitat, amb un culte mínim i pocs sagraments, el treball del pla pastoral del curs i la participació a l'arxiprestat». I, d'altra banda, «hi ha una tasca de presència dels cristians en la tasca social del barri amb parroquians implicats a la Xarxa de dones i barri i a l'Ateneu de Sant Roc».

En el cas de les comunitats de Sant Cugat i Sant Jaume de Salt, «la base de l'acció pastoral —detalla Mn. Fèlix Mussoll— és la formació de la fe, la celebració de la fe i Càritas. En les celebracions l'aspecte social hi entra de ple. No pot haver-hi contemplació sense compromís, la pregària ha de portar al compromís. Veiem en Jesús el model de pregària compromesa. La nostra pregària no és teòrica, sinó que mira d'agafar fets concrets».

Una situació similar, però amb menor intensitat, la trobem a les parròquies de Mn. Ayats a Tarragona: «El problema és que la vida de celebració es redueix a l'Eucaristia els diumenges. L'acció es concreta en l'equip de voluntariat de Càritas, distribució d'aliments i acollida a la gent.» A aquest prevere li agradaria associar la parròquia en el barri amb la imatge de la font de la plaça de Joan XXIII, però considera que és «idealitzant, ja que avui dia és difícil davant tantes possibilitats. Intentem fer un treball de conjunt, de créixer junts, d'estar amb els problemes de la gent, però tot té les seves dificultats».

Per a Mn. Fèlix Mussoll aquest signe de la parròquia l'observaria en «una mà que n'estreny una altra en actitud d'igualtat. La persona creient que dona la mà amb un sentit de fraternitat a la persona que potser no és creient o ho és d'una altra manera. Si en tens, dona; si no en tens, demana». El rector de Sant Roc es remet al logotip de la parròquia de Sant Roc: «El pa de la presència al barri i l'Eucaristia. Compartir el pa i el vi significa compartir la vida.»

Fundació Ateneu Sant Roc

Pessebre sobre la situació dels refugiats a la Mediterrània, corresponent a la XXXIV Mostra de Pessebres a Sant Roc de l'any 2020.

SABER ESCOLTAR

Donar gat per llebre

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

Sovint em torna a la ment l'anècdota dels dos jovenets que no sabien el Parnostre; em van dir que a l'escola no els n'havien parlat mai i, a casa seva, tampoc. He vist com persones d'edat adulta llegien el Parnostre del recordatori del difunt en enterraments, perquè no el sabien. També, en concursos televisats, les preguntes de religió resten en el camí de la ignorància.

Heus aquí el problema: tenim persones que no han sentit parlar mai de Jesucrist ni dels sagraments... però sí que creuen coses errònies de l'Església. Alguns diuen que cal inculturar la fe i evangelitzar totes les cultures. Els missioners sempre han anunciat Jesucrist com el punt irrefutable de la fe, han après la llengua dels diversos pobles i

s'han adaptat al seu tarannà. Però han expressat, per damunt de tot, el misteri de Déu Pare, Fill i Esperit Sant, i mai no han mesclat aquesta afirmació bàsica amb elements incompatibles.

Aquest problema missioner també és a Europa, on el fet religiós ha davallat. La solució? Cal donar testimoni, respectar —diuen alguns— i no girar-se d'esquena a determinades realitats que són costums del lloc. Alguns creuen que cal adaptar-se a la cultura, tot respectant la religiositat de cadascú, sigui la que sigui, sense anunciar Crist, però això seria, com diu un escriptor, «donar gat per llebre».

Hauríem de tenir clar que la fe ha de ser evangelitzada i proposada obertament. Per tant, hem de

predicar Crist i tot el contingut de la revelació, inclosa la moral. Només Crist pot ser la nostra esperança i l'hem d'imitar si volem ser feliços de veritat. Fer batejar el nostre cor amb el de Crist és el terme de l'evangelització per a tothom. Que la gent aprengui el catecisme i el visqui.

Ratzinger va escriure: «En realitat quan no es parla de Déu ni de l'home, del pecat i de la Gràcia, de la mort i de la vida eterna, llavors tota la cridòria i el soroll que es produeixen serà només un intent va per no reconèixer que ha emmudit tot el que és humà.»

Hauríem de tenir clar que la fe ha de ser evangelitzada i proposada obertament

P-J YNARAJA

Sacerdot del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Ningú no ignora la decadència cultural general del nostre món. Apreníem a saber, avui s'ensenya a recordar. Ens envaeix el so, musical o soroll, i les parets estan plenes d'imatges i, si alguna frase dels murs s'entén, serà de protestes descarades. El llenguatge públic ha descendit a expressions incorrectes.

No hem de pensar. El temor s'allunya com sigui. La mort arriba tard o d'hora. No cal donar-li sentit. Morir és com alimentar-se o dormir, excepte que la Parca arriba al final, sense que un pugui retrocedir.

Potser la pitjor desgràcia espiritual d'avui és la manca d'inquietuds.

Ens trobàvem en aquesta situació quan va aparèixer la pandèmia. A la por general, de seguida van seguir les mesures de confinament

A PROPÒSIT DE...

La missa, identitat

dictades per l'autoritat civil.

Durant la guerra civil vam romandre tancats. En alguns llocs l'únic perill eren els bombardejos, en altres, a més, la persecució religiosa. La comunió es rebia d'amagat portada per fidels valents. Alguns sacerdots van poder, doncs, arriscar-se a celebrar l'Eucaristia.

En l'ocasió actual l'enemic no era personal. Era un virus astut, diminut, incapaç de llum d'il·luminar-lo i dotat d'una existència sagaç a la qual gairebé no podem anomenar vida.

Davant d'aquest perill, els tèc-

nics, els biòlegs i els metges es lliuren a investigar i als hospitals s'acull els malalts i se'ls protegeix, si cal, a les UCI.

Els professionals sanitaris, que lliurement havien triat aquest ofici, es tornen servidors vocacionals voluntariosos que reben justos elogis i agraïdes mostres. Actituds dignes de menció.

A diferència de la situació bèl·lica que esmentava abans, amb poques comunicacions socials en la majoria dels casos, en aquesta els mitjans ens inunden de noticiaris amb imatges, estadístiques i gràfics.

En aquesta circumstància, quina és l'actitud genuïnament cristiana? Qualsevol persona ingènuament respondria: facilitar la visió a casa de la missa, per televisió o streaming.

N'hi ha prou? (Continuarà.)

Potser la pitjor desgràcia espiritual d'avui és la manca d'inquietuds

Vida eclesial

Aquesta setmana parlem del camí sinodal, Sant Joan de Déu acull famílies afganeses, la Sagrada Família reprèn les misses internacionals, ens apropem a Alcanar, «Catalunya Cristiana» i Ràdio Estel estrenen temporada i presentem Cava amb Cor de Càritas

El camí sinodal s'obrirà els dies 9 i 10 d'octubre a Roma

Presentat el document preparatori del proper Sínode

El Vaticà ha difós el document preparatori de la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes, acompanyat d'un vademècum en el qual es detalla l'estructura del Sínode, les fases i la metodologia.

El Sínode, titulat *Per una Església sinodal: comunió, participació i missió*, començarà el 9 i 10 d'octubre del 2021 a Roma i el 17 d'octubre a cada Església particular. El procés acabarà en la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes l'octubre del 2023.

El document pretén ser sobretot una eina per animar la primera fase d'escolta i consulta del Poble de Déu en les Esglésies particulars, que començarà l'octubre del 2021 i acabarà l'abril del 2022. Mentre que el vademècum es concep com un manual que ofereix suport pràctic als referents diocesans per preparar i aplegar el Poble de Déu.

Inclou fonts litúrgiques i bíbliques i pregàries en línia, així com exemples d'exercicis sinodals recents i un glossari de termes del procés sinodal.

La pregunta essencial a la qual mirarà de respondre el Sínode dels Bisbes és la següent: «Com es fa avui, a diferents nivells (des del local a l'universal) aquest "caminar plegats" que permet l'Església anunciar l'Evangeli, segons la missió que li va ser confiada; i quines passes l'Esperit ens convida a fer per créixer com a Església sinodal?»

El document presenta el Sínode com una crida a caminar plegats en un context de canvis d'època d'una societat marcada per la tragèdia global de la pandèmia del Covid-19, les desigualtats i injustícies en una humanitat «que sembla cada vegada més sacsejada per processos de massificació i de fragmentació». Aquesta situació «posa a prova la capacitat de l'Església per acompanyar les persones i les comunitats».

No es pot ignorar la varietat de condicions en les quals viuen les comunitats cristianes a diferents regi-

ons del món.

En el document també es recorda que la sinodalitat és una tradició molt antiga a l'Església: «La sinodalitat és molt més que la celebració de trobades eclesials i assemblees de bisbes, o una qüestió de simple administració interna en l'Església; la sinodalitat indica la forma de viure i obrar específica de l'Església.»

Així mateix, s'estableix una relació entre el «caminar plegats» de les Esglésies al Sínode i l'escolta de la Paraula de Déu i la seva posada en pràctica.

En aquest sentit, es defineix com a oportú que la construcció d'una Església sinodal s'inspiri en dues imatges de l'Escriptura: la representació de l'escena comunitària «que acompanya constantment el camí de l'evangelització» i «l'experiència de l'Esperit en la qual Pere i la comunitat primitiva reconeixen el risc de posar límits injustificats a la coparticipació de la fe».

Protagonisme de les dones

En la roda de premsa de presentació dels dos documents, la sotssecretària del Sínode, la germana

El procés acabarà en el Sínode dels Bisbes l'octubre del 2023.

NATHALIE BECQUART
«Que les dones puguin ser escoltades i siguin protagonistes del procés sinodal»

Nathalie Becquart, va expressar el desig que les dones «puguin ser escoltades i siguin protagonistes del procés sinodal. És un punt important involucrar i escoltar les dones», va insistir, reiterant el missatge que al Sínode «tots són benvinguts». «Estem reaprenent la sinodalitat, i la sinodalitat és un aprenentatge en la pràctica», va afegir, «el Sínode és un procés inèdit, demostra que l'Església vol renovar-se, perquè els sínodes anteriors no van tenir aquest tipus de fase diocesana».

De la seva banda, la professora Myriam Wijlens, catedràtica de Dret Canònic de la Universitat d'Erfurt (Alemanya), va animar totes les dones a «parlar amb valentia» i a «presentar-se amb les seves esperances, pors i penes i compartir el que hagin de compartir». Certament, hi ha «cultures molt diferents», on el paper de la dona també és diferent, però, va dir, amb el Sínode sobre la sinodalitat «estem obrint una porta. I l'estem obrint a tothom».

Això també inclou els que actualment estan exclosos o als marges. Aquestes persones han de trobar en el Sínode l'oportunitat d'expressar-se, com reitera diferents cops el document preparatori.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Fonamentalismes

Els temps hipermoderns on ens trobem són, en el terreny de la fe, a voltes, desagradables; sobretot si un opta per no autoenganyar-se. És com trobar-se sempre nedant en un mar de relativisme, de valors morals aprimats, de consum compulsiu, de frivolitat, d'individualisme salvatge... Ens trobem, com diria el filòsof Z. Bauman, nedant sense nord en temps líquids. I enyorats d'una terra ferma i fastiguejats de l'època que ens ha tocat viure, que fàcil que és l'opció del fonamentalisme.

Fa uns dies, el papa Francesc, en una catequesi sobre la carta als Gàlates, ens advertia sobre els perills d'una religiositat «basada únicament en l'observança escrupolosa de preceptes». Precisament, Jesús és qui se salta el dissabte, qui s'enfronta als fariseus... Perquè l'espiritualitat —la fe— va, precisament, més enllà de la seguretat de la riba. La fe necessita la intempèrie; la fragilitat i la nuesa davant Déu. No deixar-se temptar pel fonamentalisme és optar per la incomoditat i vulnerabilitat de tenir un cor de carn en lloc d'un cor de pedra; de confiar en Déu malgrat tantes inseguretats, de posar la vida i els germans per sobre del pes inflexible i eficaç de la llei, d'acceptar l'abraçada «injusta» del Pare al fill pròdig.

Diu el Papa: «També avui se sent que la santedat està en aquests preceptes, ens porten a una religiositat rígida. Atents davant la rigidesa. Darrere d'ella no hi ha l'Esperit de Déu. (...) Demanem la saviesa d'adonar-nos sempre d'aquesta realitat i de no escoltar els fonamentalismes.»

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

Diferents centres de Sant Joan de Déu acullen 91 evacuats davant l'emergència humanitària

Hospitalitat: la resposta al drama de l'Afganistan

ROSA MARIA JANÉ CHUECA

Manresa

Fotos: Fundació Germà Tomàs Canet

JENNIFER GONZÁLEZ
«Moltes persones que han deixat enrere famílies o coneguts també sol·liciten suport per poder contactar-hi o explicar-los que es troben bé»

«No crec que ens puguem “acostumar” a situacions tan dramàtiques com les que viuen aquestes persones»

«El paper de la societat d'acollida és fonamental per generar una integració reeixida»

Els centres de l'orde hospitalari de Sant Joan de Déu de Manresa, Ciempozuelos, Lleó, Mallorca i la fundació Bayt-Al-Thaqafa de Barcelona acullen 91 persones afganeses que han hagut de fugir del drama que viu el seu país. L'acollida d'aquestes persones es fa en el marc del Programa de Protecció Internacional finançat pel Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions, on se'ls proporciona atenció integral centrada en la persona.

La Llar Sant Joan de Déu-Fundació Germà Tomàs Canet de Manresa ha rebut 34 persones afganeses «on se'ls ofereix un acompanyament professional i proper, per poder detectar les necessitats específiques que presenta cada família o individu, personalitzant el suport i l'acompanyament en la primera etapa d'acollida».

Així ho explica a *Catalunya Cristiana* la coordinadora del Programa de Protecció Internacional de Sant Joan de Déu de la Fundació Germà Tomàs Canet de Manresa, Jennifer González Ramírez.

A més de cobrir les necessitats bàsiques relacionades amb l'allotjament i la manutenció, l'acollida passa per «temes de salut (física i emocional) i atenció específica als menors», destaca González, «moltes persones que han deixat enrere familiars o coneguts també sol·liciten suport per poder contactar-hi o explicar-los que es troben bé».

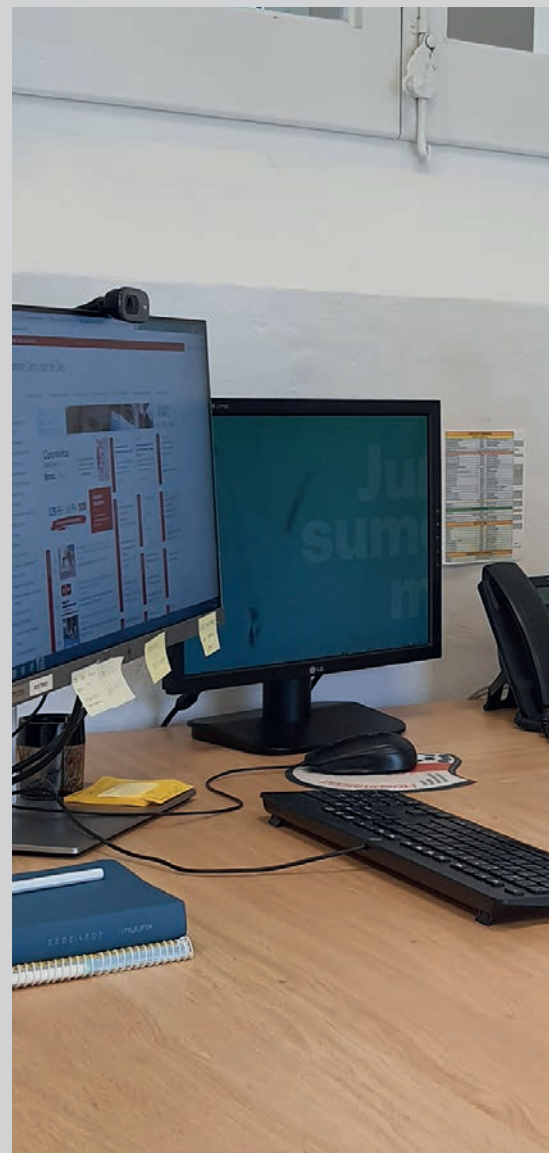
El perfil de les persones que atén la fundació és variat, tot i que solen ser famílies: «Són persones que fugen del seu país durant una greu crisi, amb por de perdre la vida. Això, malauradament, afecta persones de tot tipus i condició»,

afegeix la coordinadora.

A l'hora d'acollir aquestes persones, «és molt important l'aprenentatge de l'idioma per dotar-les d'autonomia en les gestions del dia a dia i per millorar-ne l'ocupabilitat», apunta Jennifer González. «El treball és bàsic per poder gaudir d'una independència econòmica i aconseguir així les seves fites vitals. Tot i que també són importants altres aspectes com les relacions amb la comunitat, establir vincles i participar en les activitats de la societat d'acollida.»

«Com a casa»

L'hospitalitat és el valor principal de l'orde de Sant Joan de Déu i l'atenció que ofereix a aquestes persones provinents de l'Afganistan gira entorn de la història de vida de la família i dels seus objectius vitals.

Jennifer González
coordina el Programa de
Protecció Internacional de Sant
Joan de Déu de la Fundació Germà
Tomàs Canet de Manresa.

La coordinadora del programa de la Fundació Germà Tomàs Canet subratlla que «totes i cadascuna de les intervencions es generen des de l'hospitalitat, respectant les voluntats individuals. L'hospitalitat *joan-dediana*, així com la resta de valors, són inherents a totes les actuacions que fan els nostres professionals. Tot i sabent la complexitat de la sortida forçada del seu país d'origen, mireu que se sentin com a casa. La Fundació compta amb un servei d'atenció espiritual i religiosa per acompanyar, també des de la part més humana i espiritual, el procés d'integració».

El papa Francesc diu que d'una crisi no se surt igual: «En sortim millors o pitjors.» En aquest sentit, Jennifer González opina que «durant algun moment de la pandèmia generada pel Covid tots hem sentit por o angoixa per nosaltres mateixos i pels nostres familiars (...), ha generat onades de solidaritat i empatia. Això sempre és positiu i ens sensibilitza més davant d'altres situacions igual de complexes, on la solidaritat és clau».

I en l'acollida a persones que fugen de la violència, de la fam, de la crisi climàtica... la solidaritat és imprescindible. Així, la coordinadora de la Fundació Germà Tomàs Canet està convençuda que «no crec que

Els menors reben una atenció específica.

Els equips que atenen les famílies acompanyen des de l'hospitalitat.

ens puguem “acostumar” a situacions tan dramàtiques com les que viuen aquestes persones. Tot i que sí que és cert que avui dia tenim al nostre abast molta més informació, per la qual cosa en algun moment pot semblar que determinades situacions es normalitzen».

Per a González, «m'agrada pensar que el fet que la societat general conegui la situació de les persones refugiades, el motiu pel qual fugen i les dificultats amb les quals es troben, no fa més que sensibilitzar i mobilitzar les comunitats per afavorir la integració».

Implicar la societat

Per aconseguir la integració d'aquestes persones cal la implicació de tota la societat. Per això, Jennifer González insisteix que «el paper de la societat d'acollida, ja sigui a nivell territorial com a nivell estatal amb polítiques socials i programes d'inclusió, és fonamental per generar una integració reeixida. Sense la implicació activa i col·laboradora dels organismes, serveis, administracions i, per suposat, de la societat civil, no és possible la integració».

Treballar en el programa d'acollida suposa tot un repte per als professionals implicats. Com reconeix González, «l'impacte emocional i la transferència en determinades ocasions són inevitables. Cada per-

sona o família ve amb una història de vida diferent, deixa enrere somnis, il·lusions, familiars... és molt difícil no empatitzar i en ocasions no sentir-te afectat per les històries que els acompanyen».

Amb tot, «els equips que atenen les famílies són treballadors formats, amb experiència, l'objectiu

principal dels quals és l'acompanyament des de l'hospitalitat, però també des de la professionalitat. Ja que és l'única via perquè l'ajuda que se'ls ofereix esdevingui eines que dotin d'autonomia les famílies i les impulsin a deixar enrere allò viscut i puguin centrar-se en un futur millor».

Cada dia és una nova oportunitat per aprendre

Gestionant capacitats
www.emiser.es - 938 46 61 11 - emiser@emiser.es

L'equip responsable de la missa internacional de la Sagrada Família del 5 de setembre.

Se celebren cada diumenge a les 9 h La Sagrada Família reprèn les misses internacionals

CARME MUNTÉ MARGALEF
Redacció

Després del parèntesi a causa del Covid, el 5 de setembre es van reprendre les misses internacionals a la basílica de la Sagrada Família. L'arxidiòcesi de Barcelona ofereix la celebració eucarística cada diumenge a les 9 h en sis idiomes: català, castellà, anglès, francès, italià i llatí.

Com explica Mn. Josep Maria Turull, rector de la Sagrada Família, «estava previst, dins del pla de la represa de l'activitat a la basílica, recuperar la celebració eucarística, l'element fonamental d'una església dedicada».

L'hora d'inici de la celebració és a les 9 h, amb obertura de portes a les 8 h. L'accés és pel carrer de la Marina. L'assistència a les misses és gratuïta, oberta a tothom i amb un aforament màxim, segons ordre d'arribada.

La valoració que en fan des del temple és molt positiva. El primer dia de la represa va haver-hi gent que es va quedar a fora, i a qui es va donar l'opció de participar en la missa següent, a les 10.30 h, a la cripta.

«Hi havia moltes ganes de tornar a celebrar el culte a la Sagrada Família, que és per al que fou dissenyada per Gaudí», comenta Mn. Turull. «Novament podem veure com la gent, creient i no creient, s'endinsa d'una manera especial en el Misteri gràcies a aquesta obra única de Gaudí. Tot hi ajuda: la lluminositat dels vitralls, la bellesa de l'arquitectura, l'excel·lència de la música....»

Turull va presidir aquesta primera missa, de la qual té cura un equip de dotze sacerdots amb capacitat multilingüe, d'arreu de la Província Eclesiàstica

Tarraconense. La missa compta amb l'assistència d'un equip d'acòlits i amb l'acompanyament a l'orgue de l'organista titular, Juan de la Rubia, o de l'adjunt, Joan Seguí; i dels cants a càrrec del Cor Francesc Valls.

Com explica mossèn Turull, seria en un segon terme, a mesura que el temple es vagi acostant a les dades de visitants d'abans de la pandèmia, quan es recuperaria la missa vespertina de dissabte a les 20 h.

Propers actes

La basílica té una propera cita cultural el 18 de setembre, amb un concert especial de la Filharmònica de Viena, que, sota la direcció del mestre Christian Thielemann, ofereix la Simfonia núm. 4 en mi bemoll major, Romàntica, d'Anton Bruckner. El 17 de setembre se'n fa la preestrena, oberta a la ciutadania, que n'ha obtingut les entrades a través d'un sorteig.

D'altra banda, el 3 d'octubre, a les sis, la Sagrada Família acollirà la pregària ecumènica amb motiu del Temps de la Creació, *Una casa per a tothom? Renovant l'oikos de Déu*.

Però el moment més important serà, sens dubte, la inauguració i benedicció de la torre de la Mare de Déu, el 8 de desembre, amb motiu de la solenitat de la Immaculada Concepció. Una celebració precedida i seguida d'un seguit d'actes religiosos, com una pregària de Taizé el dia 12 de desembre, però també populars, que s'emmarquen en la voluntat de la Junta Constructora d'acostar el temple a la ciutadania.

**JOSEP MARIA
TURULL**

«Hi havia moltes ganes de tornar a celebrar el culte a la Sagrada Família, que és per al que fou dissenyada per Gaudí»

Ràdio Estel i «Catalunya Cristiana» encaren una nova etapa Resetejant els mitjans de l'arquebisbat de Barcelona

Agustí Codinach

Toni Hervás i Miquel Ramón van presentar la nova etapa de Ràdio Estel i «Catalunya Cristiana» a la basílica de la Sagrada Família.

TONI HERVÁS
«Volem fer arribar el missatge a tota la societat, de manera efectiva»

MIQUEL RAMÓN
«Cal ser presents al món digital, a les xarxes socials, al mòbil dels joves»

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

La nova etapa de Ràdio Estel i *Catalunya Cristiana*, plasmada en la renovació dels equips directius, va prenent forma. La màxima visualització va ser el dimecres 8 de setembre, a la basílica de la Sagrada Família, on es va presentar la nova temporada de Ràdio Estel, amb una graella que combina continuïtat i renovació, tal com explicàvem en el número passat de *Catalunya Cristiana*.

El periodista Toni Hervás va definir aquesta nova etapa de reset o reinicialització dels dos mitjans de comunicació vinculats a l'arquebisbat de Barcelona. «L'objectiu és fer arribar el missatge humà i cristià a tota la societat de manera més efectiva», va explicar.

I, així, en presentar la nova programació de Ràdio Estel, que va arrencar el 13 de setembre, va parlar d'una potenciació de la programació de caire generalista, d'una àmplia estructura d'informatius i de la posada en marxa d'una nova plataforma de continguts digitals. «Si vols tenir incidència social, necessites una bona musculatura tant de programes com d'informatius», va remarcar el periodista.

La nova programació compta amb periodistes de la casa com Ignasi Miranda, Joan Trias, Mercè Raga o Rafa Sanahuja, però també amb noves incorporacions com Pol Marsà, Toni Marín o Diana Silva. Compta també amb espais coneguts per l'audiència, com el res del rosari, les laudes, l'Àngelus, les vespres, la missa, *La Taula de l'Evangeli* o el *Tot*

sardana, però també amb novetats importants com *El matí de Ràdio Estel*, *Tot anirà bé*, *Camins* o l'informatiu religiós *Sense distància*, amb Ignasi Miranda.

En la presentació de la nova temporada, es van explicitar les sinergies amb *Catalunya Cristiana*, que també encara una nova etapa en la seva història de 42 anys amb Mn. Miquel Ramón Fuentes al capdavant. «Volem mostrar la vida de l'Església a Catalunya, llegir la realitat en clau creient i conèixer institucions, persones i esdeveniments que intenten viure el camí del l'Evangeli com a proposta de sentit integral per a la vida», va manifestar el nou director. «Estem convençuts que podem parlar del missatge cristià com un eix transversal que ens permet viure totes les dimensions de la nostra vida des d'una perspectiva nova.»

Mn. Miquel va parlar de la importància tant de la informació com de la formació: «Els catòlics necessitem cada vegada més eines per viure la fe en la vida quotidiana. És per això que, a més d'informació, volem oferir formació i criteris; és a dir, articles i seccions que ajudin el cristià a viure, aprofundir i comprendre millor la fe.»

Però per ser efectius en la transmissió del missatge, calen les eines d'avui i, en aquest sentit, Mn. Miquel va posar sobre la taula un repte imminent: la digitalització. «Cal ser presents al món digital, a les xarxes socials, al mòbil dels joves», va corroborar, i en aquest sentit, va anunciar la renovació de la pàgina web, «on volem que el lector pugui aprofundir les notícies, mirar vídeos, etc.».

 Tortosa

Mn. Emili Igual, rector d'Alcanar, ens explica les afectacions dels aiguats de l'1 de setembre

«Ningú recorda haver viscut res de semblant en la vida»

CARME MUNTÉ MARGALEF
Redacció

Els aiguats que van caure l'1 de setembre passat, i que van afectar molt especialment les comarques del Montsià, del Baix Ebre i del Baix Maestrat, van acumular més de 250 litres per metre quadrat i van deixar nombroses destrosses a localitats com Alcanar, Sant Carles de la Ràpita o Vinaròs. Gràcies a Déu, no es van haver de lamentar víctimes mortals, però les pèrdues econòmiques han estat molt considerables. Tant és així que municipis com Alcanar i Sant Carles de la Ràpita han demanat ser declarats zona catastròfica.

«La frase que expressa els sentiments del que hem viscut és que “això fa feredat”. Ningú recorda haver viscut res de semblant en la vida», ens comenta Mn. Emili Igual, rector d'Alcanar i les Cases, i arxiprest del Baix Maestrat, al bisbat de Tortosa. «S'han viscut moments de molta por, sortosament no hi ha hagut desgràcies personals, però algunes persones han temut per la seva vida. Ara poden expressar-ho i

compartir les situacions angoixoses que han viscut.»

El rector d'Alcanar, amb qui ens ha costat posar-nos en contacte perquè tant el servei d'internet com el de telèfon havia quedat interromput, ens explica que «el sentiment de la població és de molta tristor, no solament han caigut unes pluges torrencials sinó que ha caigut com una llosa pesada sobre la gent que s'ha de refer i aixecar-se de nou. Encara ara, quan passes pels llocs més afectats, la situació fa plorar».

Des del punt de vista material, els aiguats han afectat poc les parròquies de Sant Miquel i de Sant Llorenç, mentre que, en canvi, sí que ho han fet a l'ermita de la Mare de Déu del Remei, de gran devoció entre els canareus. Una vegada netejat i arreglats els desperfectes, caldrà fer obres de més profunditat en aquest edifici a cavall dels segles XVI i XVII, d'estil gòtic.

«Des del punt de vista pastoral el que podem fer és acompanyar les persones i estar atents a les seves necessitats, també les materials», remarca Mn. Emili. «En aquest sentit, Càritas parroquial, en coordinació amb els Serveis Socials, ofereix tot el suport que pot.»

El rector d'Alcanar, unit a les demandes de les poblacions afectades, considera que la urgència primera és rebre les ajudes tan aviat com sigui possible, però que en un segon estadi, més a llarg termini, el que cal és revisar les infraestructures i ser conseqüents amb les lliçons que se'n poden treure.

«El que ha passat —sosté Mn. Emili— hauria de fer-nos reflexionar seriosament sobre el nostre estil de vida i la seva incidència en el clima, sobre com tindre més cura de la terra, la nostra casa comuna, com ens diu el papa Francesc.»

Les afectacions a Alcanar i les Cases han estat dramàtiques.

Núria Caro / Setmanari L'Ebre

REDACCIÓ
Girona

Amb la venda del cava solidari, 2€ de cada ampolla es destinaran a projectes per a infants i joves

Josep Roca apadrina el Cava amb Cor de Càritas

La seu de Càritas Diocesana de Girona va acollir el 2 de setembre la presentació del Cava amb Cor, una iniciativa solidària en benefici de Càritas Catalunya, impulsada per la Confraria del Cava i apadrinada per Josep Roca, sommelier d'El Celler de Can Roca.

Es tracta d'una tirada de 8.500 ampolles d'un cava brut reserva embotellat per a l'ocasió, fruit de la col·laboració de 21 cavistes catalans, que es posaran a la venda a un preu que rondarà els 7,8€, i que ha comptat amb la implicació de diverses cadenes de supermercats, comerços i distribuïdors, compromesos amb la tasca de Càritas. Els seus impulsors destinaran dos euros de cada ampolla a projectes socioeducatius de Càritas que atenen infants i joves en situació de vulnerabilitat del conjunt de Catalunya.

L'acte va comptar amb les intervencions de Dolors Puigdevall, directora de Càritas diocesana de Girona; Francesc Roig, president de Càritas Catalunya; Eduard Sanfeliu, president de la Confraria del Cava, i de Josep Roca, sommelier del Celler de Can Roca i padrí del Cava amb Cor. Es va presentar el disseny de l'ampolla del Cava amb Cor, i es va projectar l'espot, rodat a El Celler de Can Roca amb la implicació dels tres coneguts germans.

Dolors Puigdevall, directora de Cà-

ritas Diocesana de Girona, va ser l'en-carregada de donar la benvinguda als assistents. «Comencem un nou curs marcat per la pandèmia, però a Càritas treballem amb esperança, confiats en el fet que la situació sanitària, social i econòmica millorarà durant el curs», va indicar.

Per la seva banda, Eduard Sanfeliu, president de la Confraria del Cava, va recordar que la relació de Càritas amb la Confraria es remunta al tradicional sopar solidari de La Nit del Cava, però que la pandèmia els ha obligat a cercar noves formes de col·laboració, com és el Cava amb Cor. Tot i que la iniciativa va néixer l'any passat, Sanfeliu va destacar que enguany s'ha reforçat amb un nou disseny, una nova imatge, un vídeo promocional, la web www.cavaambcor.cat i, sobretot, un padrí molt especial, en Josep Roca, a qui va agrair la seva col·laboració desinteressada, així com a tot l'equip d'El Celler de Can Roca.

Seguidament, Francesc Roig, president de Càritas Catalunya, va voler recordar que la tasca de Càritas no s'ha aturat durant la pandèmia, sinó que malgrat les dificultats, s'ha treballat a tota màquina. «Ara toca pensar en els efectes de la pandèmia en aquells que més han patit, com són els infants i joves en risc d'exclusió social.» En aquest sentit, va destacar que, a Catalunya, les famílies amb fills són un dels col·lectius més afectats per l'impacte social i econòmic de la pandèmia, i que durant el 2020, les famílies amb fills a càrrec van representar el 53% de totes les llars ateses per les Càritas catalanes, un augment del 5% respecte al 2019.

Finalment, Josep Roca, sommelier del Celler de Can Roca i padrí d'aquesta edició del Cava amb Cor, va destacar que «Càritas fa molts anys que treballa en favor de les persones més vulnerables. Una tasca sovint callada i que en certes ocasions no es reconeix». I va afegir que Càritas és sinònim de cura, amor, compromís, treball i sensibilitat, entre moltes altres qualitats, i que tots aquests valors es troben en el Cava amb Cor.

JOSEP ROCA
«Càritas és sinònim de cura, amor, compromís, treball i sensibilitat»

Eduard Sanfeliu, Francesc Roig i Josep Roca, en la presentació de la iniciativa.

SIGNES D'AVUI

Rita

LLUÍS SERRA LLANSANA
lserrall@gmail.com

La selecció nacional soviètica d'handbol femení va guanyar el 1975 la medalla de plata al Mundial d'aquesta modalitat. En aquella època, l'URSS aglutinava nombrosos països que, posteriorment, van recuperar la seva independència. Una de les estrelles d'aquesta selecció era la Rita, una dona lituana que, com les seves companyes, aspirava a participar als Jocs Olímpics de Mont-real, que es feien l'any següent. La plata que havien obtingut es podia convertir en or olímpic. Calia lluitar a fons, però l'objectiu era assolible. Visitada a Moscou per metges especialistes va descobrir que les seves molèsties no eren a causa d'una apendicitis, sinó al fet que estava embarassada. Apostar pel somni olímpic no era possible sense resoldre un dilema. Havia de prendre una decisió: «Es-

coltar aquells que li demanaven interrompre l'embaràs perquè l'equip la necessitava o triar la incògnita d'un camí desconegut.» Va triar la maternitat, malgrat les grans pressions del seu entrenador. La Rita va pronunciar una frase una mica esbojarrada, tot i que premonitòria: «El meu fill serà qui em retornarà als Jocs Olímpics.» El 1980 va ser convocada novament, però va decidir no competir-hi. Aquell fill va ser l'abanderat de Lituània a la inauguració dels Jocs Olímpics de Pequín, que es van celebrar l'any 2008. Vuit anys abans ja havia gua-

nyat la medalla de bronze als Jocs Olímpics de Sydney.

Aquell nen, nascut el 5 de març del 1976 a Kaunas, és Šarūnas Jasikevičius, actual entrenador de bàsquet del F.C. Barcelona i amb un currículum impressionant com a jugador. Aquesta història es pot llegir a *Amb guanyar no n'hi ha prou. La meua vida, el meu bàsquet*, llibre autobiogràfic amb la col·laboració de Pietro Scibetta. Šarūnas és un fanàtic del bàsquet, altament competitiu, però va rebre de la seva mare una lliçó que ha transformat la seva vida. Per sobre de medalles, de copes i trofeus, que sempre ha buscat sense descans, sap que hi ha alguna cosa més important: la vida, sigui la seva o la de qualsevol altre. La Rita, la seva mare, va saber sentir el crit intrauterí del seu fill: «Triam.»

Apostar pel somni olímpic no era possible sense resoldre un dilema

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

FINESTRA A LA VIDA

Solidaritat universal

Estic convençuda que només l'apropament a la misèria humana, a la pobresa, a la marginació, a la injustícia és capaç de canviar el nostre xip mental en contra de la indiferència natural en la qual podem caure davant d'un món d'injustícia i de desigualtats que lacera l'existència de milions de ciutadans al món.

Les imatges que ens presenta la televisió als informatius són esfereïdores, però conèixer de prop alguna d'aquestes realitats és el que et fa no només sensible sinó «eficaç» —en la mesura que cadascú pot ser-ne— davant del dolor dels germans.

Aquests dies, els informatius ens presenten moltes escenes de dolor des de l'Afganistan o el Marroc. Però, he de confessar una cosa: sebeau

quines m'han impressionat més?, quines he sentit més a prop meu? Aquelles que afecten a persones que tinc molt a prop, amb les quals tracto cada dia i aquelles al costat de les quals he après del dolor de tants i tants germans nostres que han hagut de sortir de casa seva i començar una nova vida amb no-saltres, passant moltes dificultats.

Sentir un dirigent talibà anunciant les normes repressives que imposaran a les dones en el seu antidemocràtic mandat, em fereix molt més des que les conec de ben a prop i sé de la seva sensibilitat de dona, igual que la nostra.

Veure aquelles fileres de nens o adolescents expulsats sense estudiar cada cas i assegurar el seu futur

o la seva tutela, m'impressiona molt més des que tracto contínuament amb aquests nois, els MENA «Menors Estrangers No Acompanyats», i els sento parlar de les seves vides a casa seva, de les seves angoixes i desitjos, del patiment que han hagut de conèixer des de la seva infantesa. I em dol molt més que si no sabés res de les seves vides.

Per això crec que la solidaritat humana només es dona quan ens acostem a l'altre. És a dir, quan l'altre és per a nosaltres proïsme, pròxim.

Conèixer de prop les realitats et fa més eficaç enfront del dolor dels germans

«Anunciar
l'Evangelí
és aconseguir
la major
dignificació
de la població»

**Agustín Rodríguez Teso, rector de Santo Domingo
de la Calzada a la Cañada Real (Madrid)**

A 15 km de la Puerta del Sol de Madrid trobem l'assentament irregular més gran d'Europa habitat per més de 8.000 persones. Es tracta de la Cañada Real Galiana, una antiga via de transhumància que s'ha anat convertint en aquest poblat a partir dels anys 40 i amb un increment sostingut de la població fins als anys 90. En el gresol de la Cañada conviuen, en sis sectors diferents, poblacions d'ètnia gitana espanyola, gitana romanesa, marroquina, llatinoamericana i paia.

L'últim hivern la Cañada Real ha estat objecte d'atenció informativa perquè des de l'octubre del 2020 estan sense subministrament elèctric els sectors 5 i 6. Fet al qual s'afegeixen problemes amb el subministrament d'aigua i l'atenció sanitària. Aquesta situació ha afectat més de 1.200 famílies (4.500 persones, de les quals més de 1.800 són nens i adolescents). En aquest enclavament se situa la parròquia de Santo Domingo de la Calzada, fundada el 1953. El seu rector, Agustín Rodríguez Teso (Madrid, 1962), ha compartit al programa de Ràdio Estel *L'levat dins de la pasta* la seva experiència.

Diverses entitats han entregat màscares i pantalles protectores per a la Cañada Real. A la dreta, Agustín Rodríguez Teso.

«L'aïllament social que tenim afavoreix la poca incidència de la pandèmia»

La Cañada Real està distribuïda en sectors, és perquè hi ha problemes de convivència entre la població?

No, els sectors de la Cañada Real van sorgir fa temps, sense saber qui, ni quan; es va fer una distribució que tenia a veure amb les vies de comunicació que tallen els diversos trams de la Cañada.

On trobem la parròquia de Santo Domingo de la Calzada?

És al sector 6, que probablement és la zona més deprimida de la Cañada. I, en particular, en una de les zones amb més problemàtica perquè s'hi va establir el mercat de la droga. A Madrid, als 90 es va fer una política policial per centrar el tràfic de drogues en punts concrets; a mesura que s'anaven tancant enclavaments, se n'obrien d'altres. Entre els anys 2002 i 2005, la droga es va instal·lar a la zona de la Cañada i la parròquia ja era aquí i es va veure envoltada per aquesta situació.

Com us ha afectat la pandèmia i el confinament?

Teníem por per la situació de vulnerabilitat, en particular de la població drogodependent al vol-

tant de la parròquia. Però no hi hem observat una incidència més gran de la pandèmia; en tota la Cañada hi ha hagut dues defuncions. L'aïllament social que tenim afavoreix la poca incidència de la pandèmia. Tenim molta població d'ètnia gitana i marroquina. No són gaire d'abraçar-se i això pot haver-hi influït també. D'altra banda, les cases del sector 6 de Cañada Real no són gaire grans, la gent fa molta vida al carrer i això pot haver facilitat una baixa transmissió de la pandèmia. A més, el fet que la població drogodependent amb VIH prengui retrovirals pot haver exercit una certa profilaxi...

La qüestió del subministrament elèctric és un tema recurrent cada hivern?

Les infraestructures de la Cañada són precàries. Tots tenim la llum i l'aigua enganxades. La peculiaritat jurídica de la Cañada no permet contractar el subministrament i no tinc clar que la regularització sigui la solució. Crec que la major part de les persones que viuen sense llum estan segrestades pels que es dediquen al tràfic de marihuana, que són una minoria. Ens vam reunir amb persones que es dedicaven a la plantació de marihuana i vaig quedar parat del volum d'aquest negoci. Mentre no es resolgui la qüestió de les plantacions, serà difícil canviar la situació. Hi ha molts llocs on aquest tema és un problema i fa mal en aquests sectors de població. De fet, Espanya s'està convertint en un país productor per a la resta d'Europa. Caldria resoldre el problema, que té un cost social i personal molt alt, perquè serà cada vegada més present al país.

Quin paper fan les administracions?

Estan molt a la defensiva; tots diuen que el tema de l'electricitat no és competència seva. Han de ser hàbils i creatius per trobar una solució viable, encara que no sigui fàcil. Tenim la capacitat de pensar, de somiar, d'inventar per trobar aquesta solució en aquest moment de calma total.

Per què?

Ara [l'entrevista es va realitzar al juny] a Madrid comença la calor i els aliments no es poden conservar a la Cañada. A la zona del sector 5 ha millorat una mica, perquè els

Des de la parròquia de Santo Domingo de la Calzada celebren activitats com el carnaval (anterior a la pandèmia) amb els veïns de la Cañada.

«La recerca de consens i diàleg és un dels elements clau que podem aportar com a Església»

«Des del neoliberalisme, hi ha individus. Nosaltres, com a creients, reconeixem un poble»

veïns han regulat la manera de consumir l'electricitat. Al sector 6, amb molta més població, encara no hi ha llum; és molt complex. Sortir cada dia a comprar és una despesa... I estaria bé poder estalviar-se viatges i tenir neveres. Quan vingui l'hivern i el fred caldria tenir un subministrament prou sòlid i estable.

El novembre passat, des de la parròquia va organitzar una Setmana Solidària de Pregària i Dejuni. Com es combinen des de la parròquia acció i pregària?

Intentem combinar tant com podem pregària i acció. Ens trobem en una situació difícil i és fàcil perdre l'horitzó, la pregària ens ajuda a centrar-nos. La primera reacció que sorgeix en una situació com la que tenim és de violència, cabreig i confrontació. Cal aturar-se i replantejar-se on som, qui som i com són les maneres de fer. Anem descobrint que la recerca de consens i diàleg és un dels elements clau que podem aportar com a Església. Aturar-nos, re-mirar les coses, en definitiva, pregar. Demanar a Déu saber mirar les coses amb uns altres ulls; no hem de demanar a Déu que resolgui el que no pot resoldre, però cal mirar amb els ulls de Jesús de Natzeret.

V Trobada Comunitària de la Cañada Real que es va transmetre a través de Radio Cigüeña.

Això sí que ens correspon fer-ho. Calia aturar-se enmig d'aquesta bogeria. Alguns ens van criticar i no ho van entendre... però per a nosaltres, davant la complexitat, era fonamental. Qui en té la culpa? No l'assenyalem, perquè ens complica més.

Una altra iniciativa des de la parròquia ha estat un calendari amb dotze causes per a l'esperança en aquest any de pandèmia. Quines són aquestes causes?

Vam fer un calendari amb dotze raons per a l'esperança, de la vida quotidiana: que la vida s'obre camí, que hem de recuperar la normalitat, el tema de les dones, el fer front al confinament, la comunitat que es connecta i compromet amb la proximitat i la distància. Tots aquests mons que ens cal ordenar i orientar al principal: per a nosaltres, anunciar l'Evangeli és aconseguir la major dignificació de la població possible; perquè són fills i filles de Déu.

Altres barris marginals als anys 80, a l'altre costat de la M-30 de Madrid, s'han anat dignificant. Què caldria per posar la Cañada Real en la via de la solució?

Necessitem una mirada diferent per dignificar les persones. Cal veure serenament el que passa. El bagatge creient ens ajuda a percebre que la realitat és diferent. Estem imbuïts des del neoliberalisme en el fet que hi ha individus. Nosaltres, com a creients, hi reconeixem un poble. Un poble és més que la suma d'individus i això requereix temps. La situació de la Cañada tindrà sortida, com la va tenir la del Madrid dels 60, 70 i 80; es van trigar molts anys per redefinir la vida dels barris. Cal tornar a fer allò mateix. Cal seguir treballant perquè les condicions de vida de la gent que viu a la Cañada, o que hagi de sortir pel que sigui, siguin prou estables com les de qualsevol altre ciutadà de Madrid.

Què ha après a la Cañada Real? Des de la fe, on troba raons per a l'esperança?

Potser el que més he après durant aquests catorze anys a la parròquia de Santo Domingo és que la salvació de Déu se'n dona com a poble. No podem historificar la salvació si no la vivim junts. Això vol dir que no podem pretendre anar per lliure.

Així, caminar amb d'altres, el que en llenguatge civil seria treballar en xarxa, és fonamental. He estat testimoni del mal que es pot fer quan es pretén iniciar processos en els quals els altres queden fora. Fer el camí intentant que ningú no es quedi fora ni enrere és molt dur perquè el dolor que arrela en els esdeveniments de les històries personals, de vegades, és massa cruel. Però d'una situació com aquesta de la Cañada, o en sortir junts o no hi ha sortida. I junts és amb tots: administracions, ciutadania i teixit social.

De la mà d'això, he anat fent un exercici gran de trànsit des del perdó, constituït de la misericòrdia, fins a aquesta misericòrdia com a principi necessari de la justícia. I necessitem la Justícia per poder viure en pau.

Des d'aquesta clau de trànsit de trobada, de diàleg, de caminar amb altres, on em sosté la fe, trobo raons per a l'esperança. L'esperança s'historifica en els esdeveniments que ens mostren que és possible viure altres coses i viure a partir d'altres coses que ja hem viscut abans. L'esperança es fa història perquè és avançament de la Justícia.

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Saber viure i saber morir

Benvolguts i benvolgudes, la nostra societat té una seriosa dificultat per acarar els temes de la vellesa i de la mort. La mort és ignorada i amagada com quelcom obscè enmig d'una societat de l'espectacle. La cultura de la satisfacció fa que els nostres ideals fluïxos suportin malament el dolor i que tot el que envolta la mort hagi de ser maquillat. Els símbols tradicionals d'esperança s'han trencat per a moltes persones i han quedat substituïts per vagues expressions de difuses creences, conreades amb profusió pels professionals dels tanatoris. Tot i poder gaudir de més anys de vida que en generacions passades, ens trobem cada vegada més incapacitats culturalment per a pensar i viure la mort com l'acte sublim de la nostra vida.

Aquesta dificultat per tancar l'última porta del que hem fet en aquest món no pot separar-se de la discussió sobre l'eutanàsia. És necessari aprendre la saviesa del límit, per tal de poder «comptar els nostres dies per obtenir la saviesa del cor» (Salm 90,12). El límit dona realisme, parla de la importància de la vida i de les seves fronteres i

obliga a encarar la finitud de l'existència amb una actitud serena i esperançada. Hi ha una tasca cultural prioritària que consisteix a saber ajudar a envellir amb plenitud, saber ser dependents, saber tenir cura de les persones quan ja esdevé impossible poder guarir-les, saber lluitar amb els límits en la malaltia, saber viure en positiu la soledat, saber estar amb els altres fins l'últim sospir, saber viure fins al final i saber morir.

Per tot això, en una nota de fa poc, els bisbes de Catalunya demanàvem «la promoció de les cures pal·liatives i el desplegament efectiu de la llei de dependència», perquè «davant les situacions de patiment i de final de la vida, és clau l'atenció integral» de la persona. «Des de la convicció que la vida és un do de Déu que cal respectar», afirmàvem també que «el compromís de l'Església és el d'ajudar les persones a viure més d'acord amb la seva dignitat intrínseca..., especialment en situacions de proximitat de la mort o del sofriment». En aquest sentit, aclaríem que «no són eutanàsia aquelles accions com la sedació, encaminades a mitigar

el dolor o altres símptomes, ni tampoc no ho són la retirada o no aplicació de tractaments desproporcionats, inadequats o fútils». En canvi, «l'objectiu de l'eutanàsia és acabar amb la vida de la persona de forma directa i intencional». Al mateix temps, donat que «aquestes situacions representen un desafiament per a malalts i famílies», demanàvem una reflexió seriosa «des dels propis valors i creences, i deixar-ne constància per escrit en el *Document de Voluntats Anticipades*, on es pot especificar tant el rebuig a l'eutanàsia com a les accions destinades a perllongar el procés de mort». Us invito, per tant, a signar-lo i a fer-lo arribar a l'administració sanitària pública.

Com algú ha dit des de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida, el final de la vida és paradoxalment «temps de ser i no temps de fer», sense «banalitzar la mort» perquè ens portaria a «banalitzar la vida». A més, abordar el sentit de la vida i el sentit de la mort s'ha de fer comunitàriament, perquè el discurs sobre la vida i la mort ha de ser «solidari i no solitari».

Ben vostre.

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

La primera mercedària

S'explica que Joseph Fouché, el ministre de policia de Napoleó, davant de qualsevol cas que se li presentava, donava la mateixa ordre als investigadors: «*Cherchez la femme!*», «Busqueu la dona!». Estava efectivament convençut que darrere de qualsevol acció hi havia una dona com a inspiradora o com a còmplice. Valgui aquesta anècdota per introduir aquesta breu glossa que voldria dedicar a la Mare de Déu de la Mercè, patrona de la ciutat, de l'arxidiòcesi i de la província eclesiàstica de Barcelona, la festa de la qual celebrarem el proper divendres 24 de setembre.

Es diu també que darrere tot gran home hi ha generalment una gran dona. El cas paradigmàtic, en l'àmbit cristià, és el de santa Clara d'Assís, la deixeblla de sant Francesc i fundadora del «segon orde» franciscà o de les «Dames pobres», les Clarisses. En la família mercedària hi ha també una gran inspiradora femenina: santa Maria de Cervelló, la festa litúrgica de la qual se celebra cada any entorn de la festa de la Mercè; en el calendari mercedari s'escau el 19 de setembre.

Maria de Cervelló va néixer al carrer de Montcada de Barcelona i va ser batejada a la parròquia –avui basílica– de Santa Maria del Mar. A la mort del seu pare, Guillem, i després d'haver venut el palau de la família, es va traslladar amb la seva mare, Maria, en una modesta casa del carrer Ample, prop de l'església de la Mercè, el santuari originari dels Pares Mercedaris, amb la intenció de viure-hi com a laïques cristianes, d'acord amb les disposicions de l'Església en aquells moments.

Maria de Cervelló va ser, des dels ini-

cis, testimoni del naixement a la nostra ciutat de l'obra mercedària. Tanmateix, només fins al capítol general de Tarragona de l'any 1260, a petició de la santa, es va concedir la institució de la branca femenina de l'orde de la Mercè. El 1261 va néixer el primer monestir de monges mercedàries i el 1265 es van constituir com a religioses amb l'emissió dels vots.

Aquelles primeres mercedàries ja practicaven, amb el seu compromís cristià, un veritable servei social. Ajudaven els pobres i els esclaus cristians salvats pels mercedaris que arribaven al port de Barcelona. El seu testimoni cristià es va estendre ja durant la seva vida, fins al punt que el poble l'anomenava *Maria dels Socors o del Socós*, invocada de manera especial pels mariners i treballadors de la mar.

Eren anomenades mercedàries, amb un nom que ve de «mercè». La creació de la llengua és testimoni sovint d'una gran saviesa. El terme «mercè» significa sobretot un do, i qui rep el do, si és persona com cal, l'agraeix. Així, *mercè*, acaba volent dir, al mateix temps, la gràcia implorada, la gràcia rebuda i el seu reconeixement que ens fa exclamar: *mercès!* «*Jesús, fill de David, mercè hages de mi*» (Lc 18,38), així es traduïa, en català antic, el passatge preciós en què un cec demana la curació a Jesús.

Benvolguts germans i germanes, que la intercessió de la primera mercedària, el sepulcre de la qual es conserva a la basílica de la Mercè, ens obtingui de Santa Maria anar fent entre tots una ciutat cada vegada més justa, més humana i més fraterna. Mare de Déu de la Mercè, *mercè hages de nosaltres!*

COMENTARI DE LA PARAULA

CONSULTORI BÍBLIC

P. JAUME SIDERA, cmf

Abraça Jesús un infant, o bé va fer seure a taula el petit criat enmig dels dotze?

GLÓRIA MOVÉS

Jesús i els seus deixebles han sortit i «s'han posat a travessar la Galilea». No vol que ningú se n'assabenti, perquè té la intenció d'impartir als deixebles una ensenyança que xocarà amb l'expectació que ells havien dipositat en el Messies d'Israel: «Un Fill de l'home», un membre de la humanitat, serà lliurat «en mans d'un home» poderós, van i «l'executen» com un sediciós, però «al cap de tres dies ressuscitarà». Com és obvi, els deixebles no ho volgueren copsar i no s'atreviren a fer-li preguntes. Acabat el periple, arriben a Cafarnaüm. En el si de la comunitat Jesús es posa a interrogar-los un a un sobre què havien estat discutint «en el camí» que els anava traçant i que ells aprofitaven per anar-se situant en els primers llocs quan el Messies prendria el poder. Jesús crida els Dotze, els líders que havien de representar Israel. S'asseu i fa seure al seu costat «el petit criat» que estava al servei de tots. El text usual, en silenciar l'article, el converteix en

«un infant» (el diminutiu grec tant es pot traduir per «petit criat» com per «infant/bebè») i, en comptes de «fer-lo reclinar a la taula», com solien acomodar-se els jueus en els banquets, llegim «prenent-lo en braços». La lliçó que Jesús pretenia inculcar als Dotze, preocupats per quin d'ells seria el més important en el regne que estava a punt d'inaugurar: «Qui aculli un d'aquests petits criats en el meu nom, m'acull a mi» i, de retruc, «acull el qui m'ha enviat», ha quedat reduïda a una escena bucòlica de Jesús abraçant un infant, cosa que avui estaria mal vista. Acollir plenament un «petit criat» (no un simple bebè, eh!), un de tants voluntaris que es posen al servei dels altres, significa acollir Jesús i el seu Pare. Més endavant trobarem un cas semblant: Jesús convocarà cap a ell uns infants que els deixebles havien menyspreat, els imposarà les mans i els beneirà. El text usual insistirà dient que «els prenien en braços» (10,13-16).

JOSEP RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Quin és el llibre més antic de la Bíblia?

La pregunta sembla molt clara i senzilla. I de bon respondre. Doncs no. Ni clara ni senzilla. De cap llibre de la Bíblia no en sabem ni el com ni el quan es va compondre o editar en el temps bíblic.

Una altra pregunta seria quin llibre de la Bíblia conté la tradició més antiga. I ens endinsaríem en la selva de les fonts del Pentateuc. Però no aniríem gaire enllà. Ara bé, quins són els manuscrits més antics de tota la Bíblia hebrea? En trobarem moltíssims de fragmentaris a Qumran. Però el manuscrit més preuat és el rotlle que conté completa la profecia d'Isaïes. Fa 17 metres de llarg i es distribueix en 54 columnes d'unes 30 línies cadascuna. El podeu veure al museu del llibre a Jerusalem.

El manuscrit més antic de la Bíblia hebrea sencera és el Còdex de Leningrad, que va ser acabat al Caire l'any 1008 de l'era cristiana, és a dir, en plena edat mitjana. Evidentment les tradicions contingudes en el Pentateuc i en els llibres històrics tenen un origen oral molt antic però la redacció actual que les recull és tardana: a partir de l'època de l'exili de Babilònia, a partir del 550 aC.

Pel que fa al NT, els testimonis més antics són papirs del segle II dC, tots fragmentaris. Les Bibles «completes» en grec són els grans manuscrits uncials: Vaticà (segle IV), Sinaític (segle IV) i Alexandrí (segle V).

Potser decep el fet de no saber quin és el llibre més antic de la Bíblia. Sabem, però, que aquell primer llibre recollia una llarga tradició oral que continuà enriquint els altres llibres escrits en hebreu o en grec o en altres llengües fins a poder gaudir de les edicions actuals. Solem dir que el cristianisme és una religió del llibre. Em semblaria més encertat dir que és la religió de la Paraula. Israel i l'Església no sempre van comptar amb llibres, però gaudiren de la Paraula sempre present a la comunitat.

PER A CONSULTES:

REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge XXV de durant l'any

Lectura primera

Sv 2,12.17-20

Condemnem-lo a una mort vergonyosa

Lectura del llibre de la Saviesa:

Els malvats deien: «Posem un parany al just; ens fa nosa i és contrari a tot el que fem; ens retreu que no complim la Llei i que no som fidels a l'educació rebuda. A veure si és veritat això que diu, provem com serà la seva fi. Si realment el just és fill de Déu, Déu el defensarà i el salvarà dels qui el persegueixen. Posem-lo a prova: ultratgem-lo i torturem-lo, a veure si es manté serè; comprovem si sap suportar el mal; condemnem-lo a una mort vergonyosa. Segons diu ell, Déu ja el protegirà.»

Al·leluia

2Te 2,14

Déu, valent-se de l'evangeli, ens ha cridat a posseir la glòria de Jesucrist, el nostre Senyor.

Salm responsorial

53

Déu poderós, feu-me justícia, salveu-me, pel vostre nom. Escolteu la meva súplica, escolteu les meves paraules.

R. El Senyor fa costat als meus defensors.

Mireu com s'aixequen contra mi, amb quina violència em volen la mort. No pensen en Déu. *R.*

Però és Déu qui m'ajuda, i fa costat als meus defensors. De tot cor oferiré sacrificis, us lloaré, Senyor, perquè sou bo. *R.*

Lectura segona

Jm 3,16-4,3

El fruit de la justícia neix de la llavor que els homes pacificadors han sembrat en esperit de pau

Lectura de la carta de sant Jaume:

Estimats, on hi hageloses i rivalitats hi ha pertorbació i maldats de tota mena. Però la saviesa que ve de dalt abans que tot és pura; és també pacífica, moderada i dòcil, compassiva i plena de bons fruits, imparcial i sincera. El fruit de la justícia neix de la llavor que els homes pacificadors han sembrat en esperit de pau. D'on vénen entre vosaltres les lluites i les baralles? No venen dels desigs de plaer que es conjuren en el vostre cos? Desitgeu coses que no teniu, i per això mateu. Envegeu coses que no podeu aconseguir, i per això lluiteu i us baralleu. Però vosaltres, no teniu perquè no demaneu. O bé demaneu i no rebeu, perquè demaneu malament, amb la intenció de malgastar-ho tot en els plaers.

Evangelí

Mc 9,30-37

El Fill de l'home serà entregat... Si algú vol ser el primer, ha de ser el darrer i el servidor de tots

Lectura de l'evangeli segons sant Marc:

En aquell temps, Jesús i els deixebles passaven per Galilea, però Jesús no volia que ho sapigués ningú. Instruïa els seus deixebles dient-los: «El Fill de l'home serà entregat en mans dels homes, el mataran i, un cop mort, ressuscitarà al cap de tres

dies.» Ells no entenien què volia dir, però no gosaven fer-li preguntes. Arribaren a Cafar-Naüm. Un cop a casa, els preguntà: «Què discutíeu pel camí?» Però ells callaven, perquè pel camí havien discutit quin d'ells seria el més important. Aleshores s'assegué, cridà els dotze i els digué: «Si algú vol ser el primer, ha de ser el darrer i el servidor de tots.» Després féu venir un noi, el posà al mig, el prengué als braços i els digué: «Qui acull un d'aquests nois perquè porta el meu nom, m'acull a mi, i qui m'acull a mi, no m'acull a mi, sinó el qui m'ha enviat.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI I)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 1)

Setembre

19. DIUMENGE

Diumenge XXV de durant l'any, Verd. Lectures: Saviesa 2,12.17-20 / Salm 53 / Jaume 3,16-4,3 / Marc 9,30-37

SANTORAL: Gener, b.; Maria de Cervelló, rel.

20. DILLUNS

Sants Andreu Kim Taegon i Pau Chong Hasang (MO), Vermell. Lectures: Esdres 1,1-6 / Salm 125 / Lluc 8,16-18

SANTORAL: Càndia, vg. i mr.; Eustaqui, Teopista i fills, mr.

21. DIMARTS

Sant Mateu (F), Vermell. Lectures: Efesis 4,1-7.11-13 / Salm 18 / Mateu 9,9-13. Girona: **Dedicació de la catedral** (S), Blanc.

SANTORAL: Celina, vg.; Ifigènia, vg.

22. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Esdres 9,5-9 / Salm Tobies 13,2-8 / Lluc 9,1-6. Urgell: **beat Josep Batalla** (ML),

Vermell.

SANTORAL: Digna, vg. i mr.; Fèlix IV, p.; Maurici, mr.

23. DIJOUS

Sant Pius de Pietrelcina (MO), Blanc. Lectures: Ageu 1,1-8 / Salm 149 / Lluc 9,7-9. Tarragona: **Santa Tecla** (S), Vermell.

SANTORAL: Andreu, mr.; Lli, p. i mr.

24. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Ageu 2,1b-10 / Salm 42 / Lluc 9,18-22. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa:

Mare de Déu de la Mercè (S), Blanc. SANTORAL: Gerard, b.; beat Marc Criado, prev.; Pacífic, prev.

25. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Zacaries 2,1-5.10-11a / Salm Jeremies 31,10-13 / Lluc 9,43b-45. Tarragona: **Mare de Déu de la Misericòrdia** (S), Blanc. Girona: **Sant Dalmau Moner** (MO), Blanc.

SANTORAL: Aurèlia, vg.

El Sant 23 SETEMBRE

Santa Tecla

La predicació de sant Pau va fer néixer les primeres comunitats cristianes fora de Terra Santa. Les cartes de l'Apòstol són el millor testimoni de l'impacte de les conversions que va aconseguir per tot el món de parla grega. Segons la tradició, una de les primeres que es va convertir va ser santa Tecla.

Educada en el paganisme a la ciutat d'Iconi, avui al sud de Turquia, la jove Tecla va sentir Pau predicant i es va convertir al cristianisme sense dubtar-ho. Encara més, va decidir consagrar-se totalment a Crist guardant la virginitat. A partir d'aquí va haver de patir, primer el rebuig de la família, i després, la persecució sagnant de les autoritats. Va ser sotmesa a diverses tortures, però es va mantenir fidel a la fe cristiana. Va morir després de ser martiritzada amb les proves del foc, les feres i moltes altres. Santa Tecla és venerada tant a Orient com a Occident, i a casa nostra gaudeix d'una gran devoció a Tarragona, d'on és patrona.

El cel i la terra són plens de la seva glòria

RAFAEL SERRA
Sacerdot de l'arquebisbat de Tarragona

Per voluntat del papa Francesc, el primer dia de setembre és Dia de pregària per la cura de la creació. És una pregària ecumènica i unànime dels creients en Crist. És també un signe de comunió entre les Esglésies. Alguns encara determinen més aquest temps de pregària fins al dia de sant Francesc, el dia 4 d'octubre. Aquesta jornada de pregària eclesial és amb motiu del V aniversari de la *Laudato Si*. És costum litúrgic de l'Església elevar pregàries per les necessitats del món i de l'Església i formularis litúrgics per a la celebració. En aquest cas no n'hi ha cap, encara que possiblement en un futur immediat se'n proposin.

La qüestió ecològica és peremptòria i el magisteri del papa Francesc és realment nou des del punt de vista teològic. La litúrgia és un himne al Déu vivent, però, també, és un cant a la creació. Aquesta és la condició de l'aliança primera. Amb raó la primera lectura de la Vetlla de Pasqua a totes les litúrgies és el relat del Gènesi. Israel s'adona en la seva fe que el Déu de l'èxode és el Déu Creador del cel i la terra. Els salms integren la creació a la lloança de Déu. Posem per cas el Càntic de les Criatures, en el qual el salmista esdevé el mestre de cor de totes les coses creades. O també el salm 8: «El cel canta la glòria de Déu, l'estelada anuncia el que han fet seves.» També el salm 104: «Beneeix el Senyor, ànima meva.»

Amb el Nou Testament trobem la clau d'interpretació cristològica: «Tot ha estat creat per i destinat a ell, les coses visibles i invisibles» (Col 1,15ss). La creació porta el segell de Crist a l'origen i a la fi. Justament perquè és de Crist és do per a tota la humanitat en la qual s'ha encarnat. Amb raó la litúrgia de l'Església —penso per exemple en la tan oblidada Pregària Eucarística IV— integra la creació del cel i de la terra a la salvació de Crist. Hem de tenir cura de la creació perquè és la casa (*oikós*) dels fills i filles de Déu que el Crist salva

per la seva mort i resurrecció. Més encara, la litúrgia no és noètica, fa servir elements de la creació per celebrar els sacraments i sacramentals: pa, vi, aigua, oli, perfum d'encens, sal. El pa i el vi de l'Eucaristia, per la Paraula i la invocació de l'Esperit Sant, esdevenen signes de la nova creació i pertanyen ja «al cel nou i a la terra nova» (Ap 21,1), en l'esperança de la transformació de tot l'univers en Crist, «on Déu serà tot en totes les coses» (1Co 15,28).

Pregar per la cura de la creació no és una qüestió ideològica, és una qüestió cristiana. El papa Francesc capta en la seva encíclica que l'ecologia adquireix sentit cristià quan es contempla des de la seva integritat: la creació és un do de Déu per a tots els homes. No són dos problemes, un d'ambiental i un d'humà. És un sol problema: tenir cura de la terra és tenir cura dels pobres. La degradació de la naturalesa es la degradació de les societats humanes.

Els efectes del canvi climàtic afecten en primer lloc els més pobres, això és una evidència. No hi ha res que ens comprometí més als cristians que la pregària, ja que no podem pregar sense estar disposats a actuar segons el que puguem. La litúrgia és manifestació de la glòria de Déu revelada en Crist i, per això, al cor de l'acció de gràcies, cantem «el cel i la terra són plens de la vostra glòria», això és, «plens del seu amor». Hem d'estimar la creació perquè revela la presència del Déu vivent i salvador. L'hem d'estimar com un do per a tothom. És l'immens regal que ell ens ha fet en el Fill i que vol portar a la plenitud. Embrutar i destruir la creació és embrutar i destruir l'obra de Déu. Acabo amb la citació tan cèlebre de sant Ireneu: «La glòria de Déu és que l'home visqui.» I visqui en un món net, ordenat, solidari, en el qual el sol i l'aigua siguin per a tots els fills de Déu que viuen en aquesta terra. No destruïm el que Déu, des de principi, veié que era bo de debò. Puguem per aquesta intenció.

Agrupació Ilerdenca de Pessebristes

Anton Martí davant del diorama del Naixement, que reproduïx el poble de Bar (Alt Urgell).

Donació de l'obra del pessebrista Anton Martí al santuari de Sant Ramon (I)

REDACCIÓ

El darrer dia del mes d'agost, el santuari de Sant Ramon, a la comarca de la Segarra, va viure la festa del seu patró amb tota solemnitat, però enguany amb un ressò nadalenc.

El motiu no ha estat altre que l'obertura de l'exposició que, amb caràcter permanent, aplega a partir d'ara l'obra del pessebrista Anton Martí, de Sant Feliu de Llobregat, que compta actualment amb 90 anys.

La mostra, constituïda per trenta-tres diorames, ha quedat definitivament instal·lada en una planta superior del monumental claustre interior del santuari. Per tal de destinar aquest espai a l'exposició, els pares mercedaris l'han habilitat amb dignitat i amb una important despesa econòmica.

L'acte d'inauguració, que va tenir lloc el diumenge 29 d'agost, va comptar amb la participació del president de la Federació de Pessebristes de Catalunya i alhora president dels pessebristes de Vilafraça del Penedès, Ramon Albornà; el president de l'Associació Pessebrista de Sant Feliu, Joan Baeza; el president de l'Agrupació Ilerdenca de Pessebristes, Jordi Curcó, i l'alcalde de Sant Ramon, Aleix Bochaca.

En la seva intervenció, Jordi Curcó va explicar que l'entitat que presideix havia treballat de valent per tal de fer possible que el santuari acollís l'obra pessebrista d'Anton Martí.

També va comentar el que pot representar aquest fet per al santuari mercedari, per al poble i per a la comarca de la Segarra: «A partir d'ara, aquest santuari oferirà un nou al·licient als seus visitants, com és la possibilitat de conèixer els trenta-tres diorames que conformen el conjunt de l'obra d'Anton Martí. Tots ells reproduïxen, amb el millor art pessebrista, les escenes més destacades del naixement i la infància de Jesús, que l'autor recrea reproduint paisatges i indrets d'arreu de Catalunya, també de les Terres de Lleida. Sant Ramon esdevindrà un indret destacat del pessebrisme.»

Així mateix, Curcó va destacar que tots els diorames contenen uns extraordinaris conjunts de figures de pessebre, «més de dues-centes, de gran qualitat artística. Totes elles porten la signatura del taller dels germans Castells, els millors artesans de figures de pessebres de Catalunya».

**Sant Ramon
esdevindrà a partir
d'ara un indret
destacat
del pessebrisme**

Postals des d'Andalusia

Tres actituds a les aules

S'acaba d'aixecar el teló del nou curs escolar i acadèmic, encara en el marc de les mesures necessàries per combatre la pandèmia. Fa molts anys, a la primera classe, cada professor feia una petita introducció per dir als alumnes que la seva «assignatura era la més important». El Col·legi de les Religioses de Maria Immaculada, de Còrdova, va tenir com a pòrtic, només per als seus professors, la celebració d'una Eucaristia que vaig tenir l'honor de presidir amb molt de gust. En el moment de l'homilia, els vaig voler exposar les tres «boniques tasques d'un professor»: «Ensenyar, educar i testimoniar.»

Primer, «ensenyar» amb la millor pedagogia de totes, que se centra en l'alumnat, i en coneix les qualitats i les possibilitats. Segon, «educar» en valors. La mateixa paraula ens revela la seva funció: «educar», «extreure de dins», «desenvolupar les potencialitats». Tot al contrari de posar «pedaços» que després se'ls emporta la primera ventada. I, en tercer lloc, el «testimoni», ratificar amb actituds transparents, amb zel professional, amb obres, a més de paraules, el que es pretén «inculcar» en la formació dels alumnes.

En un món que desterra l'esforç personal, el mèrit col·lectiu, la generositat i el lliurament, val la pena una educació integral, que obri nous horitzons, que consolidi els pilars veritables d'una vida aconseguida i que encoratgi la ment i el cor. Cal una educació que vagi més enllà de la formació senzilla, sense ànima, sense sentit, com una de «tantes», i que calibri a la baixa conforme a uns paràmetres igualitaris, sense rendiment i sense aportacions personals. Triem la llum, l'esperança, la veritat, la fraternitat, la grandesa i l'alegria, enfront de les foscores i les mentides.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Hi haurà una nova secció?

El mes de juliol passat, va morir el Dr. Joan Antoni Mateo. La seva columna setmanal, «El Consultori», contestant les preguntes dels lectors sobre els temes més diversos de costums, moral o doctrina catòlica, era un prodigi de claredat i d'opinions amb diferents enfocaments i sempre dins de la doctrina de l'Església fent referència al Catecisme i al Magisteri.

Sr. director, la meua pregunta és si té previst tornar a publicar una secció de consultes. Els lectors esperem lliçons tan amenes i instructives com abans.

No cal dir que soc un lector assidu del setmanari.

Moltes gràcies,

MANUEL BUSTOS NAVARRO
Barcelona

Resposta

Benvolgut, Sr. Bustos,

La columna del Dr. Mateo ha estat de gran ajuda a molta gent, gràcies al fet que exposava la fe d'una manera clara i alhora profunda. Estem convençuts que el poble cristià està assedegat per conèixer les fonts de la nostra fe. La nostra idea és, doncs, iniciar una secció que permeti donar a conèixer la doctrina catòlica. Estem valorant quin pot ser el millor format i quins col·laboradors hi podrien participar. A la vegada, li transmeto el meu agraïment per continuar confiant en *Catalunya Cristiana*.

Cordialment,

MN. MIQUEL RAMÓN
Director

Què passa amb el bisbe Novell?

Estic en estat de xoc d'ençà que el 23 d'agost es va fer pública la renúncia «per raons estrictament personals» de l'aleshores bisbe de Solsona, Xavier Novell. Tot plegat ja resultava prou estrany i va originar tota mena de rumors i d'interpretacions: que si una crisi personal, que si s'havia vist obligat a renunciar per les seves manifestacions en contra dels homosexuals, i a favor de l'independentisme... I quan semblava que la cosa ja no es podia embolicar més, llegim amb estupefacció a la premsa que el bisbe ha renunciat perquè s'ha enamorat d'una senyora, que, a més, és divorciada i escriu llibres de temàtica dubtosa, per dir-ho suaument.

No sé si tot el que ha publicat la premsa és cert, amb tota mena de detalls escabrosos, però sí que puc dir que la feligresia de Solsona està molt afectada per aquesta situació sobrevinguda. I jo em pregunto: els fidels no es mereixen una explicació del que ha estat el seu bisbe i pastor durant onze anys? Encara que els motius de la renúncia siguin estrictament personals, i del tot respectables, no ens mereixem tots plegats que ens expliqui la veritat?

MARIA TARRÉS
Barcelona

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Exposició fotogràfica de la missionera Isa Solà al Museu Diocesà de Barcelona

Batecs de llum

REDACCIÓ

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

«Vull compartir cada imatge que ha quedat gravada en la meua memòria i que m'ajuda a viure i a donar cada dia la vida.» Són paraules de la Gna. Isa Solà, missionera barcelonina de la congregació Jesús-Maria, que es poden llegir en un dels plafons de l'exposició fotogràfica que es pot visitar al Museu Diocesà de Barcelona fins al proper 8 de novembre. Infermera i mestra, Solà componia, cantava i era una gran aficionada a la fotografia.

Certament, unes paraules que van esdevenir profètiques. Isa Solà va ser assassinada la nit del 2 de setembre del 2016 durant un atacament a Port-au-Prince (Haití), on vivia des de feia set anys dedicada als més necessitats. Tenia 51 anys. Està enterrada en aquest país caribeny. «Haití és casa meua, la meua família, la meua feina, el meu patiment i la meua alegria, i el meu lloc de trobada amb Déu», deia la religiosa.

El 2 de setembre passat —dia en què es commemorava el cinquè aniversari de la mort de la missionera— s'inaugurava *El que no es dona es perd*, una mostra que aplega trenta-cinc fotografies realitzades per Solà. Prèviament, es va celebrar una missa en memòria seva a la cripta de la catedral de Barcelona.

Mons. Sergi Gordo, bisbe auxiliar de Barcelona, va presidir tots dos actes, que van comptar amb la presència, entre altres personalitats, de la Gna. Monica Joseph, superiora general de la congregació de Jesús-Maria; la Gna. Marta Guittart, superiora provincial d'aquesta congregació a Espanya; Mn. Robert Baró, director del Museu Diocesà de Barcelona; Yvonne Griley, directora general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, i Anna Salvador, directora de l'Oficina d'Afers Religiosos de l'Ajuntament de Barcelona.

Mirada espiritual i pregona

L'exposició, organitzada pel Mu-

seu Diocesà de Barcelona, la congregació de Jesús-Maria i l'empresa Witte y Solà, està comissariada per la periodista Mey Zamora i Javier Solà, un dels germans de la missionera.

«A mitjan juliol, inauguràvem al Museu Diocesà de Barcelona la mostra *Chagall. Els estats de l'ànima*, l'eix central de la qual és la llum a la Bíblia. Avui la llum és també la protagonista de la nova exposició que presentem; la llum d'Isa Solà, que es reflecteix a través de les seves magnífiques fotografies. Una mirada neta, espiritual i pregona, enamorada de Jesucrist, que copsava la bellesa que emana de l'extrema pobresa d'un dels països més pobres del planeta, Haití», va afirmar Mn. Robert Baró, durant la inauguració.

«Hem pogut fer realitat un somni —va explicar Mey Zamora— en aquest museu tan emblemàtic, situat al costat de la catedral. *El que no es dona es perd* és la reivindicació i el reconeixement d'una figura femenina tan carismàtica com era la Isa. Tot i que fa cinc anys que ens va deixar, continua molt present entre nosaltres. Les religioses de Jesús-Maria mantenen la seva

Tras el devastador terremoto del 10 de enero de 2010, Isa Solà ideó, con la ayuda de diferentes personas e instituciones de nuestro país, un centro para atender a personas amputadas. El 19 de marzo de 2011 se abrió en Puerto Príncipe el Taller de prótesis San José. Un equipo formado por ortopedas, técnicos y voluntarios trabajó con ahínco para reparar física y psicológicamente a niños y adultos que habían perdido algún miembro. En la actualidad el centro sigue atendiendo a pacientes y ayudando a las personas a paliar sus necesidades básicas. Haití es uno de los países más pobres del mundo. A sus carencias se añade ahora la pandemia.

Després del devastador terratrèmol del 10 de gener del 2010, Isa Solà va idear, amb l'ajuda de diferents persones i institucions del nostre país, un centre per atendre persones amputades. El 19 de març del 2011 s'obria a Port-au-Prince el Taller de pròtesi Sant Josep. Un equip format per ortopedes, tècnics i voluntaris va treballar amb afany per reparar físicament i psicològicament nens i adults que havien perdut algun membre. En l'actualitat el centre continua atenent pacients i ajudant les persones a pal·liar les seves necessitats bàsiques. Haití és un dels països més pobres del món. A les seves carencies s'afegeix ara la pandèmia.

La mostra aplega
trenta-cinc fotografies
realitzades
per la religiosa

tasca a Haití. El llegat extraordinari d'Isa Solá és ben viu.»

Després del devastador terratrèmol del 10 de gener del 2010, Isa Solá va idear un centre per atendre persones amputades. El 19 de març del 2011 s'obria a Port-au-Prince el Taller de pròtesi Sant Josep. Un equip format per ortopedes, tècnics i voluntaris va treballar amb afany per reparar físicament i psicològicament infants i adults que havien perdut algun membre. En l'actualitat, el centre continua atenent pacients i ajudant els ciutadans a pal·liar les seves necessitats bàsiques.

Esperit d'entrega

Per la seva banda, Javier Solá va voler destacar «l'esperit d'entrega» de la seva germana. «Molt activa, aconseguia el que es proposava. Lluitadora, activista i feminista, tenia un caràcter fort però dolç, i sempre somreia. Combatia les injustícies i defensava els marginats de la societat», va ressaltar Javier. I va expressar el desig que aquesta exposició fos itinerant per tota la geografia catalana.

Mons. Sergi Gordo, que va cloure l'acte inaugural, va manifestar que «amb la visió d'aquestes imatges, el nostre cor bateja de la mateixa manera que batejava el cor de la Isa». Va posar de manifest que un dels objectius de la mostra és que «la memòria d'Isa Solà no es perdi mai».

Barcelona es prepara per celebrar les festes de la Mercè

MAC
Barcelona

Un cartell amb missatge

Cada any, el cartell dissenyat amb motiu de les festes de la Mercè de Barcelona sol despertar força polèmica, però sembla que enguany la creació de Malika Favre, artista francesa establerta a la capital catalana des de fa anys, gaudeix de la simpatia de la majoria dels ciutadans.

Una opinió que comparteix el pare Fermín Delgado, o.m., rector de la basílica de la Mare de Déu de la Mercè de la Ciutat Comtal: «Des del punt de vista estètic, és d'una qualitat superior a la d'altres anys. M'ha agradat la seva harmonia en els colors i com d'evocadora és la decoració escacada del vestit, així com el caire suggeridor de la corona i les arracades. Molt encertat i amb molt missatge. L'expressió mateixa del rostre dona lloc a la reflexió.»

Així mateix, constata que «m'alegra que enguany l'Ajuntament (potser amb motiu del 150è aniversari de la institució de la Festa de la Mercè com a festa patronal de la ciutat) hagi optat per triar una figura que, sense fer massa esforç d'imaginació, fa al·lusió i evoca la vertadera reina de la ciutat, que és la Mare de Déu de la Mercè, origen d'aquesta festa i qui la dota del seu autèntic sentit».

El pare Fermín reconeix que «si bé la figura del cartell pretén ser merament mitològica, una personificació de la ciutat en femení, és innegable que hi batega i s'hi albirar la presència majestuosa i ferma de la Mare de Déu, amb la seva corona i les seves joies, que des del seu tron escolta les pregàries dels seus fills i, decidida i solemne, els respon en les seves dificultats i els encoratja en la lluita contra el mal. Estic segur que milers de barcelonins coincidiran en la mateixa impressió, ja que molts m'ho han comentat quan han vist el cartell».

Restauració de la imatge

La basílica prepara la festa de la patrona de Barcelona «amb molta dedicació i treball per part de tots els que hi treballem, des del rector fins a l'últim voluntari». El pare Fermín afegeix que, «atès que enguany tam-

poc no podem celebrar la processó pels carrers, ens hi hem esforçat per tal de millorar la qualitat de la Novena, així com en l'atenció dels visitants el dia de la festa. També en els actes culturals de primera qualitat que la basílica ofereix a tots als barcelonins durant aquests dies».

Fa una crida als devots de la Mare de Déu de la Mercè perquè col·laborin en la campanya de restauració de la imatge. «L'octubre serà traslladada al Centre de Béns Mobles de la Generalitat de Catalunya, a Valldoreix, i allà s'hi estarà uns quants mesos per fer-li estudis amb l'ajuda de l'última tecnologia i deixar-la en condicions òptimes, atès que pateix cert deteriorament», informa.

El rector de la basílica de la Mare de Déu de la Mercè posa en relleu que «gràcies a l'atenció dels nostres avantpassats, aquesta imatge valuosíssima i única ha arribat fins a nosaltres a través dels segles. Ara li correspon a aquesta generació fer el mateix perquè els nostres

descendents puguin pregar davant d'ella. És una cosa ben maca constatar com la Mare de Déu, a través de la seva imatge, uneix les successives generacions de barcelonins en una mateixa fe i un mateix amor».

Les persones que vulguin col·laborar en la restauració de la imatge de la Mare de Déu de la Mercè poden fer-ho a través d'aquest número de compte: ES64 0081 0163 6700 0169 0972 (Banc de Sabadell).

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

28

L'EXCEL·LÈNCIA DEL MATRIMONI que està fonamentat en l'AMOR

Ens referim al matrimoni en què els contraents s'identifiquen l'un amb l'altre i han pres la decisió ferma d'abandonar l'individualisme com a expressió d'un amor incondicional.

«Res està en perill quan l'amor s'expressa en el matrimoni. La seva unió hi troba els recursos necessaris per assegurar que l'amor perduri i creixi de veritat. L'amor és molt més que un consentiment extern o un contracte, i és evident que la decisió de donar al matrimoni una configuració visible en la societat, i d'assumir uns compromisos concrets, manifesta clarament la seva rellevància.

El matrimoni mostra la seriositat de la identificació amb l'altre i la ferma decisió dels dos contraents d'abandonar l'individualisme adolescent i de pertànyer l'un a l'altre. Casar-se és una manera d'expressar que s'ha abandonat la seguretat del niu matern, on cadascú ha nascut i crescut, per teixir uns altres llaços forts i assumir una nova responsabilitat davant d'una altra persona.

Això és molt més significatiu que una mera associació espontània per a la mútua satisfacció, que convertiria el matrimoni en un assumpte estrictament privat. Com a institució social, el matrimoni protegeix i conforma un compromís compartit per créixer en l'amor i en el lliurament mutu, per al bé del conjunt de la societat.

Aquesta és la raó per la qual el matrimoni és molt més que una moda fugissera; la seva importància el fa persistir. La seva essència està arrelada en la naturalesa humana i en el seu caràcter social; implica una sèrie d'obligacions que brollen de l'amor mateix, un amor tan decidit i generós que és capaç d'afrontar qualsevol risc» (AL 131).

El fet de casar-se per amor incideix en la vida dels contraents: deixen de ser allò que han estat fins a aquest moment. Francesc ho ha expressat d'una manera molt gràfica: en el moment de casar-se, l'home i la dona decideixen lliurement convertir dues vides en una de sola. En endavant, ja no hi haurà ni 'això és meu' ni 'això és teu'; tot serà 'això és nostre'.

«L'opció pel matrimoni expressa la decisió genuïna i ferma de convertir dos camins en un de sol, passi el que passi. Per raó de la seva serietat, aquest compromís no pot ser fruit d'una decisió precipitada, però tampoc no es pot postergar indefinidament.

Un compromís exclusiu i definitiu entre dues persones sempre comporta un risc i una aposta agosarada. La manca de voluntat per assumir aquest compromís implica egoisme, amor propi i mesquinesa; suposa la incapacitat de reconèixer els drets de l'altra persona i de presentar-la a la societat com a digna d'un amor incondicional» (AL 132).

En el matrimoni, l'amor té un munt d'ocasions de manifestar-se i de créixer, i és bo aprendre a aprofitar-les per a satisfacció dels dos cònjuges, fent un bon ús de totes les oportunitats.

«L'amor d'amistat unifica tots els aspectes de la vida matrimonial i ajuda els membres de la família a créixer constantment. És un amor que s'expressa lliurement i generosament, amb paraules i obres.

En la família cal utilitzar sovint tres paraules. Vull repetir-ho. Tres paraules: *si us plau, gràcies i perdó*. Tres paraules clau! Quan en la nostra família no som dominants i demanem 'si us plau'; quan en la nostra família no som egoistes i hem après a dir 'gràcies'; quan en la nostra família algú s'adona que ha fet una cosa dolenta i demana 'perdó', aleshores en la nostra família hi ha pau i hi ha alegria. No siguem mesquins en l'ús d'aquestes paraules i repetim-les dia rere dia. Perquè alguns silencis deixen empremta, fins i tot en les famílies, entre marit i muller, entre pares i fills, entre germans. En canvi, les paraules adequades, dites en el moment just, protegeixen i alimenten l'amor cada dia» (AL 133).

No és bo fixar massa l'atenció en els aspectes de la vida matrimonial que s'assemblen més a una obligació que a l'espontaneïtat pròpia de l'amor incondicional.

«L'amor matrimonial no es defensa ni es conrea presentant la indissolubilitat com una obligació, o bé repetint una doctrina, sinó fomentant el seu creixement constant sota l'impuls de la gràcia. L'amor que no creix està en risc.

El creixement solament és possible si responem a la gràcia de Déu amb més actes d'amor, amb actes d'amabilitat més freqüents, més intensos, més generosos, més tendres, més alegres. El marit i la muller, amb la unió íntima de les seves persones i amb altres iniciatives, s'ajuden i se sostenen mútuament, adquireixen consciència de la seva unitat, i l'assoleixen cada cop més plenament» (AL 134).

- Coneixes situacions de ruptura del matrimoni degudes a la fragilitat de l'amor que el va justificar?
- Com podem enfortir l'amor conjugal amb la finalitat de donar-li la solidesa necessària per garantir-ne l'estabilitat?

Investigadors han vist en alguns animals, com els cnidaris, substàncies útils per a la medicina.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Cal protegir els ambients marins que tenen potencial farmacèutic

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Una de les descobertes de fa poc temps és el gran potencial bioactiu que tenen molts components de la fauna marina. Què vol dir bioactiu? Significa qualsevol substància produïda per éssers vius que actua externament en diversos sentits: en defensa pròpia, en atac per obtenir preses o per a qualsevol altra finalitat. Són molts els dotats de substàncies d'aquestes: des dels petits briozous fins a peixos, passant per esponges, tunicats, cnidaris, alguns equinoderms, holotúries, sèpies, calamars... Els investigadors actuals han vist en aquests productes de l'elaboració biològica animal unes substàncies útils per a la medicina, o sigui productes farmacèutics ben aprofitables, perquè n'hi ha que combaten tumors cancerígens i també d'adequats per a altres malalties. És una llista molt llarga.

Ara bé. Ens trobem que molts d'aquests animals es veuen afectats pel canvi climàtic, contaminacions marines i pesca excessiva o incontrolada. Se n'ha fet tot un estudi i el resultat ha estat emetre un crit d'alarma que fan els entesos, coneixedors de la utilitat de l'existència d'aquests

productes naturals de tanta importància mèdica, per tal que intervinguin a la campanya de conservació d'aquestes espècies. A la revista *El Temps* ha aparegut un llarg article parlant amb tot detall d'això que us hem resumit aquí. L'article, que porta per títol *La Farmàcia del mar*, el firmen tres autors, que són: Arnau Carreño, que prepara el doctorat en el grup de recerca Ecosistemes Marins i Salut Humana; Àngel Izquierda-Font, metge especialitzat en oncologia mèdica i epidemiologia del càncer, i Josep Lloret del grup de recerca Ecosistemes Marins i Salut Humana, des de la càtedra Oceans i Salut Humana que té a la Universitat de Girona. Tots tres són molt competents en la matèria.

Nosaltres no hi sabríem dir res més, però crec que ens podem fiar del que ens diuen aquests experts.

GENT DE CASA

Maria Ferret

JOAN PALLARÈS-PERSONAT
 Historiador
 jpallarespersonat@gmail.com

Maria Ferret i Espanyol va néixer a Barcelona el 10 de maig del 1924, en el si d'una família benestant. Va pertànyer a aquella generació que va viure la guerra civil d'adolescent i el període d'ensenyament a les escoles de la república. En acabar la contesa, va ingressar a l'escola d'idiomes.

Als vint anys va visitar Mallorca per primera vegada. Dos anys després, el 1946, es casaria amb Eladi Homs Zimmer, un empresari fill d'Eladi Homs Oller, pedagog vallenc de L'Escola Nova, pioner del bàsquet a Catalunya, i de la bibliotecària de l'Institut d'Estudis Catalans, Elvira Zimmer. L'Eladi fill era un empresari català format dins de l'escoltisme, nascut el 1922, col·laborador de mossèn Batlle, president de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat i directiu de l'escoltisme català.

Dels set fills que va tenir el matrimoni, quatre van néixer a Catalunya i els altres tres a Mallorca, on, el 1954, per qüestions professionals del marit, el matrimoni es va traslladar a residir-hi. Allà, el 1956, el marit va fundar el grup Ramon Llull, a l'empara de la Joventut Antonina i la Maria, dos anys més tard, pel 1958, establia la Rosa de Bardissa, la primera unitat femenina dins de l'Agrupament Reina Constança.

L'escoltisme catòlic, a redós de l'Església en temps del bisbe Jesús Enciso Viana, va ser molt important en el moment pedagògic a l'illa, després d'uns anys on l'únic model en el lleure era el *Frente de Juventudes* del règim.

Poca poc, al llarg de la dècada dels seixanta, el moviment escolta mallorquí va obtenir els reconeixements i homologacions a tots els estaments, jurídics i escoltes, esdevenint el matrimoni comissaris de sengles branques, masculina i femenina, cadascú. El 1986 van ser anomenats per l'assemblea membres d'honor, en uns moments que havien deixat pas en els llocs de responsabilitat a les noves generacions; honors i distincions que van ser ratificats i ampliat en reunions posteriors.

El 1993, a Palma, es va crear la Fundació Maria Ferret per promoure les activitats culturals dins de l'escoltisme i guiatge mallorquí, de la qual en va ser presidenta d'honor.

El marit va morir a Barcelona el 19 de març del 1998. Maria Ferret que, els darrers anys a Barcelona, presidiria la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat i, com a tal, recollí la Creu de Sant Jordi quan el 1999, amb motiu del centenari, li va ser lliurada a la institució. Moriria també a Barcelona l'11 de novembre del 2012.

Maria Ferret va ser la presidenta de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat.

FLORENTINO ULIBARRI FERNÁNDEZ
Momentos y lugares con duende para orar
 Verbo Divino, 2021, 368 pàg.

Un recull de centelleigs petits tinguts al llarg dels anys a través de les trobades i camins recorreguts en contacte amb la creació, la naturalesa, la història, la vida, les persones i els grups amb els quals l'autor ha caminat i camina; de vegades amb esperança i goig, de vegades amb dolors i fosc. Avui, més que mai, viure i pregar és el que necessitem per ser fills i filles de Jesús de Natzaret.

JESÚS MARTÍNEZ GORDO
Entre el Tabor y el Calvario
 Editorial HOAC, 2021, 250 pàg.

El dràstic descens de la vitalitat religiosa a l'occident europeu avui és una evidència molt sofrent. La pràctica religiosa decau acceleradament. Déu no és per a molts una paraula mobilitzadora. Enmig d'aquest hivern, sorgeixen nombrosos moviments o grups que busquen, per diferents camins, una relació religiosa que doni a la seva vida un sentit radical i global.

Llibres més venuts el mes d'AGOST

PERE CASALDÀLIGA

Quan la fe es fa poesia
 Claret

DAG HAMMARSKJÖLD

Fites
 Viena Edicions

IRENE SOLÀ

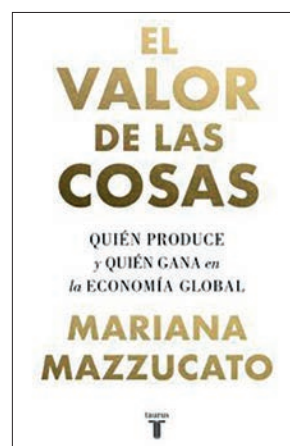
Canto jo i la muntanya balla
 Anagrama

***claret**

MARTA ROMAGOSA
Tres nits fora de casa
 Univers, 2021, 176 pàg.

La història d'un grup de dones, amigues totes, que a l'estiu es troben al mateix lloc. Una data i un lloc per tornar a ser joves, explicar-se la vida i defugir de la realitat quotidiana. Una reflexió sobre els cinquanta, una època de la vida on sembla que ja està tot fet, però que ens permet mirar enrere per tornar a començar.

MARIANA MAZZUCANO
El valor de las cosas
 Taurus, 2021, 480 pàg.

Qui crea realment la riquesa? A partir d'exemples que van des de Silicon Valley fins al sector financer passant per grans farmacèutiques, l'autora ens mostra com les nocions borroses que tenim del valor han permès certs actors de l'economia retratar-se ells mateixos com a generadors de valor, mentre que, en realitat, només limiten a moure l'existent o, encara pitjor, a destruir-lo.

CRÍTICA DE TEATRE

ANDREU SOTORRA
andreusotorra@gmail.com

En el 85è aniversari de l'afusellament de Federico García Lorca, una nova versió de *La casa de Bernarda Alba* s'ha presentat al Teatre Apolo de Barcelona dirigida per José Carlos Plaza, que precisament ja hi va ser amb la mateixa obra el 1984. El director ha revisat l'obra amb el màxim d'essencialitat, no només pel que fa a la dramaturgia i la concepció escènica, sinó també reduint alguns dels personatges secundaris. Encara es recorda aquí una de les

El crit de «silenci» de García Lorca

últimes versions de l'obra, la de Lluís Pasqual al Teatre Nacional de Catalunya, el 2009, amb un repartiment endolat de cap a peus d'una trentena d'actrius amb tots els personatges i amb el duel interpretatiu entre Núria Espert i Rosa Maria Sardà.

Probablement la grandiositat del Teatre Apolo del Paral·lel —una de les platees més grans i clàssiques de Barcelona— no ajuda a copsar l'essencialitat que vol transmetre el director, que hi és, però que queda força engolida per un espai que sembla més aviat fet a mida per a grans musicals i no per a drames íntims.

Darrere de la història tràgica de *La casa de Bernarda Alba* ressona la poètica de García Lorca en una de

les obres de l'autor més compromeses amb el seu temps i la seva societat. Bernarda Alba és un personatge, interpretat per l'actriu Consuelo Trujillo, d'aquells que «amb la cara paga» i amb el bastó sem-

pre a punt protagonitza un tàndem interpretatiu d'alta volada amb el personatge de l'actriu Rosario Pardo, la vella criada Portia, la que coneix tots els racons i els secrets de la casa.

L'obra té una construcció arquitectònica que travessa tot l'embigat d'una època i d'una societat. La potència matriarcal en un ambient rural dels anys trenta del segle passat, la distància dels homes, els del poble, els segadors temporers, sempre fora de la casa, fins a l'extrem que fins i tot Pepe el Romano, que és l'únic personatge masculí amb dret a entrar-hi, també n'és absent. I al voltant d'aquesta frontera homes-dones, hi ha també la cuirassa de les aparences, de la hipocresia, de la bombolla tensa entre rics i pobres, de la vena als ulls davant els fets evidents.

Silenci! El crit punyent de García Lorca en boca de Bernarda Alba tapa dins a casa el que el carrer demana que es tapi amb el linxament de la dona que ha traspassat els límits morals establerts. El drama de l'obra ha estat vist durant molts anys com el retrat d'una societat ja superada. No és fins ara que s'ha constatat que no és així, que encara hi ha moltes «Bernardes Albes» arreu del món on el fonamentalisme és també negre, endolat, ple de silencis i tancat sota el forrellat inexpugnable de les seves cultures.

© Marcos G Punto

L'actriu Ana Fernández (dreta), protagonista de «La casa de Bernarda Alba», amb tres de les actrius de la versió de José Carlos Plaza.

LA CASA DE BERNARDA ALBA, de Federico García Lorca

INTÈRPRETS: Ana Fernández, Ruth Gabriel, Luisa Gavasa, Zaira Montes, Rosario Pardo, Montse Peidro, Marina Salas i Consuelo Trujillo
DRAMATÚRGIA I DIRECCIÓ: José Carlos Plaza
Companyia Miguel Narros, Teatre Apolo, Barcelona.
Fins al 26 de setembre

AMB BON HUMOR

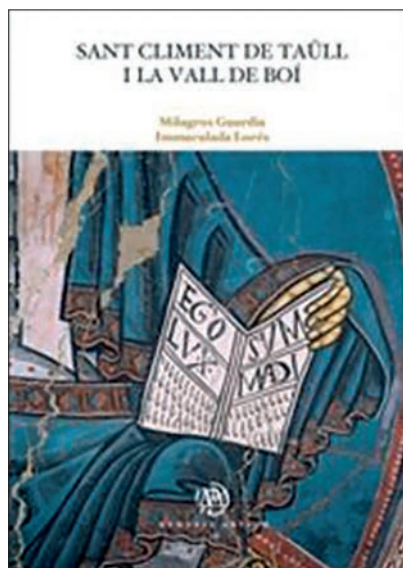

CRÍTICA LITERÀRIA

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Caputxi

Una monografia excel·lent

**MILAGROS GUARDIA –
IMMACULADA LORÉS**

Sant Climent de Taüll i la Vall de Boí

Memoria Artium, 26
Edicions de la Universitat
de Barcelona, 2020, 374 pàg.
+ 41 làms.

Vet ací una excel·lent i innovadora monografia sobre l'església de Sant Climent de Taüll i les seves famoses pintures romàniques. L'estudi parteix del context històric i geogràfic de la Vall de Boí, una de les valls centrals del Pirineu formada per la Noguera de Tor que, a l'altura de Pont de Suert, aporta el seu cabal a la Noguera Ribagorçana, afluent del riu Segre; un context històric i geogràfic que ha ajudat les autores a reconstruir la genètica i l'evolució de l'edifici al llarg del temps.

Les fases constructives van des d'un primitiu edifici bastit a les darreries del segle XI, al qual s'hi afegí la torre-campanar a inicis del segle XII, i amb un segon edifici, construït a la segona dècada del segle XII quan, reutilitzant l'estructura bàsica de la capçalera i de les naus, es modificà substancialment l'alçària i la llargada de l'anterior edifici. Aquesta darrera església fou consagrada l'any 1123 pel bisbe Ramon de Roda d'Isàvena i és la que, substancialment, ha arribat fins avui.

El llibre que ressenyem ens ofereix una exposició, ordenada cronològicament, sobre la creació d'aquesta església parroquial i té ben presents les fases constructives i decoratives. S'ha de posar en relleu que les autores presten, també, una especial atenció a la renovació del mobiliari litúrgic en l'època post-tridentina, quan foren introduïts nous usos litúrgics.

Les autores suggereixen que la decoració de l'església de Sant Climent de Taüll es realitzà en tres etapes. La primera correspondria als vestigis de les pintures ornamentals de la primitiva església parroquial. Un segon moment és quan arribaren a la Vall de Boí els pintors muralistes que es trobaren amb una església ja construïda i amb ús litúrgic des de feia alguns anys. Però les autores encara identifiquen una tercera intervenció efectuada abans de l'any 1140 que coronà la decoració dels dos absis laterals i del primer tram de la nau contigu al presbiteri.

La monografia es completa amb un índex onomàstic i topogràfic (pp. 367-374), i compta amb unes belles làmines que reforcen visualment allò exposat en aquesta excel·lent monografia, que és una magnífica aportació a la història de l'art romànic europeu.

RAUXA

Mikis Theodorakis (1925 – 2021)

La inoperància de la Grècia contemporània, a l'hora de gestionar-se política i econòmicament, és inversament proporcional a la capacitat que té aquella terra de fer néixer músics i poetes extraordinaris. I sense cap mena de dubte, el compositor Mikis Theodorakis ha estat el més brillant i inspirat de tots ells.

Qui hagi sentit mai una peça seva difícilment la podrà oblidar. A part de la famosa banda sonora de *Zorba, el grec*, va ser l'autor de composicions que tot Grècia sent com a pròpies: *A la platja*, *Ciutat preciosa*, *Noies vora mar*, *La balada d'Auschwitz*, *El noi del som-rís...* Theodorakis tenia el do de crear, a partir de la música popular grega, una música inusualment viva, alhora senzilla i profunda, capaç de transmetre la tristesa o l'alegria amb una serenor que, paradoxalment, arriba a ser punyent. La seva música canta un amor a la vida sense caure en la ingenuïtat d'obviar la tragèdia; ens diu que malgrat la cridòria del mal, la discreció de la bellesa dona sentit al món. Amb Theodorakis es té la impressió que el seu art consistia a descobrir melodies que ja existien des del començament del temps, per treure'ls el vel i oferir-les a tothom. És, doncs, una música universal. Però no és cap lloc comú afirmar que el caràcter grec de la seva música fa que els mediterranis, quan la sentim, hi identifiquem alguna cosa de molt pròpia. Aquesta afinitat es percep en la deliciosa versió en català d'algunes de les seves obres feta per Maria del Mar Bonet. Escoltant les creacions de Theodorakis es comprèn per què els antics consideraven la música un art diví.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

SANTA TECLA

El **dijous 23 de setembre**, a les 20.00, el bisbe Xavier Vilanova presideix l'eucaristia solemne de Santa Tecla a la parròquia de la seva titular de Barcelona (av. Madrid, 107).

MARE DE DÉU DE LA MERCÈ

El **divendres 24 de setembre**, celebració de la festa de la Mercè a la seva basílica de Barcelona: a les 8.30, salutació dels trabucaires, a les 9.00 i 10.30, missa; a les 12.30, missa major; a les 16.00, missa de la Germandat de la Mercè; a les 17.30, missa de la Germandat del Rocío; a les 19.00, missa en llengua de signes; a les 20.30, missa de cloenda; a les 22.00, concert de sardanes.

Girona

DIACONAT

El **diumenge 19 de setembre**, a les 18.00, ordenació diaconal d'Edgar Jaulent a la catedral de Girona. Presideix el bisbe Francesc Pardo.

APOSTOLAT DE L'ORACIÓ

El **dilluns 20 de setembre**, a les 18.00, recés de l'Apostolat de l'Oració al temple del Sagrat Cor de Girona.

Lleida

MOVIMENT DE CRISTIANS DE POBLES I COMARQUES

El **diumenge 26 de setembre**, a les 9.30, 49ena Jornada Nacional amb les conferències *Vulnerables i humils* (Ramon M. Nogués) i *Des-riem la fruita que esclavitzava: canviem el model per recuperar la vida* (Gemma Casal) a l'Ecocentre Les Obagues de Juneda. Inscripcions: tel. 630 619 900.

Sant Feliu de Llobregat

CATALONIA SACRA

El **dissabte 25 de setembre**, visi-

ta guiada a l'ermita de Sant Valentí de les Cabanyes. Reserves: tel. 693 720 202.

Solsona

SANTUARI DEL MIRACLE

El **cap de setmana del 24 al 26 de setembre**, al santuari del Miracle, sessió de Natura & Espiritualitat sobre *La creació, casa comuna de tots. Tenir cura de la natura i de les persones a partir de la Laudato Si'*, amb Roser Bosch i Josep M. Fisa. Més informació: tel. 649 465 814.

Tarragona

SANTA TECLA

El **dijous 23 de setembre**, a les 10.00, pontifical de Santa Tecla a la catedral de Tarragona, presidida per l'arquebisbe Joan Planellas.

MISERICÒRDIA

El **dissabte 25 de setembre**, a les 11.00, solemnitat de la Mare de Déu de Misericòrdia al seu santuari de Reus. Celebració presidida per l'arquebisbe Joan Planellas.

Terrassa

MONESTIR DE SANT CUGAT

El **diumenge 19 de setembre**, a les 12.00, itinerari guiat *Els monjos i la Verge* amb Delfi I. Nieto al monestir de Sant Cugat del Vallès. Reserves: tel. 936 759 951.

Tortosa

ALZHEIMER

El **dimarts 21 de setembre**, a les 18.00, celebració de la Jornada Mundial de l'Alzheimer a la Mare de Déu dels Dolors de Tortosa.

Vic

CATALONIA SACRA

El **dissabte 25 de setembre**, a les 17.30, activitat familiar *Històries del monestir de Santa Maria de l'Estany* amb Jordi Colom. Reserves: tel. 693 720 202.

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f /catalunyacristiana](https://www.facebook.com/catalunyacristiana)

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

[i catalunya_cristiana](https://www.instagram.com/catalunya_cristiana)

Director: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana: Eloi Aran, Pilarín Bayés, Agustí Borrell, Agustí Codinach, Antonio Gil, Joan Guiteras, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Jordi Sánchez Torrents, Lluís Serra, Valentí Serra, Rafael Serra, Jaume Sidera, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Macià Grau (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Macià Grau

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Els actes anunciats a l'agenda poden patir canvis amb motiu de la pandèmia

IGNASI MIRANDA

El jesuïta Enrique Sanz Giménez-Rico és, des del 3 de juny, el nou rector de la Universitat Pontifícia de Comillas. Segons ha destacat, hi ha quatre dimensions fonamentals en què centrarà els seus esforços: una investigació profunda i interdisciplinària, una formació integrada en la vocació entesa com a projecte de vida, fer de Comillas un referent de la formació en postgrau i de l'aprenentatge de llarga durada i, finalment, continuar enfortint la identitat i la missió dels membres de la comunitat universitària, col·laborant amb la xarxes acadèmiques dels jesuïtes. El nou rector va néixer a Valladolid el 12 d'abril del 1965; és jesuïta des de l'any 1983 i sacerdot des del 1996.

Com afronta aquesta nova etapa com a rector d'una institució acadèmica tan important a Espanya i al món?

L'afronto primer de tot amb molta il·lusió, la que m'han transmès diverses persones, de la Universitat, de la Companyia de Jesús i de l'Església a Madrid principalment, però també amb un gran sentit de responsabilitat davant del que ens ve a sobre i amb pors, com vaig dir en el meu discurs d'entrada en el càrrec.

La investigació, la formació permanent, la integració dels estudis en el projecte vocacional de cada estudiant, l'enfortiment de la qualitat en els graus i disciplines que ofereix i un compromís amb l'Agenda 2030 i amb una ecologia integral són alguns dels eixos que va destacar en el discurs d'acceptació. Quins són els reptes immediats o més urgents?

En primer lloc, cal cuidar els equips i les persones del conjunt de la universitat. Em refereixo a estudiants, directius, col·laboradors i personal d'administració i serveis. Un segon repte és la investigació de qualitat i rigorosa però que també pugui ser interdisciplinària, una realitat que ja es dona en set de les nostres facultats o escoles. En tercer lloc, l'actualització dels reptes pedagògics més moderns, de la cultura de la innovació, que no és només aportar recursos tecnològics. I

El jesuïta Enrique Sanz Giménez-Rico, nou rector de la Universitat Pontifícia de Comillas

«Volem enfortir la nostra identitat cristiana i jesuítica»

finalment, en ser una universitat de l'Església catòlica, volem enfortir la nostra identitat cristiana i jesuítica.

En què i per què diria que la institució viu una etapa dolça?

Ho dic, d'una banda, convençut que la nostra universitat està sana, sàvia i també sostenible. Ho dic amb prudència perquè vivim temps difícils. La universitat és sana perquè el nostre personal realitza la tasca que té encomanada. És sàvia perquè, des dels orígens, els seus coneixements són interdisciplinaris, holístics i humanístics. Finalment és sostenible perquè la Companyia de Jesús ens dona suport en tot, i la situació econòmica ens permet mirar al futur amb optimisme.

La Companyia de Jesús viu des del 20 de maig la commemoració pels 500 anys de la conversió de sant Ignasi de Loiola. Com viuen els jesuïtes, i vostè particularment al capdavant de la Universitat de Comillas, aquest any tan especial?

Els jesuïtes i els nostres col·laboradors el vivim amb gran il·lusió.

En l'àmbit universitari, creiem que té una gran potència la paraula *conversió*. La conversió d'Ignasi, en el cinquè centenari, comporta una força que pot ser aplicada en els nostres estudiants, que poden convertir-se d'allò que cadascú és al principi i canviar el seu parer en relació amb la societat, d'aquell ego que acompanya tothom a un nosaltres, perquè ens ajudi a transformar el món. Desitjo i espero que això estigui present en l'activitat pastoral, d'identitat i missió, però també pot formar part d'activitats acadèmiques durant aquest curs.

Quin és el seu principal desig per a aquests primers tres anys que ara inicia com a rector de la Pontifícia de Comillas?

Amb paraules molt pròpies de la Companyia de Jesús, el meu desig és que els nostres estudiants, professors, investigadors i personal d'administració i serveis siguin persones conscients, competents, crítiques, compromeses i compassives, amb tot el que impliquen aquests cinc termes.

ROCA,
100 ANYS
D'HISTÒRIA

més a la teva
botiga Roca
i a **roca.es**

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies, tenint cura
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més innovadors,
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur
amb tu, el futur comença ara.

Roca